

VINERI • 6 MAI 2005 • ANUL LV NR.18

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

www.foaia.hu / foaia@axelero.hu

„În mine se deșteaptă o-ntreagă omenire...”

Pictură și sculptură în Săptămâna Patimilor

„Îmi amintesc cu drag de anii de la catedră...”

CALENDAR ORTODOX

- 9 mai, luni – Aducerea moaștelor Sf. Ierarh Nicolae; Sf. Prooroc Isaia; Sf. Mc. Hristofor
10 mai, marți – Sf. Apostol Simon Zilotul; Cuvioșii: Isihie Mărturisitorul și Lavrentie
11 mai, miercuri – Sf. Sfințit Mucenic Mochie; Sfinții Metodie și Chiril, apostolii slavilor
12 mai, joi – † Sf. Mucenic Ioan Valahul; Sf. Epifanie, Arhiepiscopul Ciprului; Sf. Gherman, Patriarhul Constantinopolului
13 mai, vineri – Sf. Muceniță Glicheria; Cuv. Serghie Mărturisitorul
14 mai, sâmbătă – Sf. Mucenic Isidor din Hios; Sf. Sfințit Mc. Terapont
15 mai, duminică – Cuv. Pahomie cel Mare; Cuv. Ahilie, Episcopul Larisei Duminică a 3-a după Paști

AGENDĂ

9 mai

Ziua Europei
1895 – s-a născut, în comuna Lancrăm de lângă Sebeș, poetul și filosoful *Lucian Blaga*.

10 mai

1881 – *Carol I de Hohenzollern-Sigmaringen* a fost încoronat Rege al României.

11 mai

1950 – a avut loc la Paris premiera piesei „*Cântăreața cheală*”, de Eugen Ionescu.

12 mai

1812 – s-a născut *George Barițiu*, om politic, publicist și istoric, fruntaș al revoluției române de la 1848.

1870 – a murit, la Buda, *Eftimie Murgu*, conducător al revoluției române de la 1848 din Banat.

13 mai

1806 – a murit, la Buda, *Samuil Micu*, primul istoric român modern din Transilvania, exponent de seamă al Școlii Ardelene și propagator al ideilor latiniste în domeniul limbii, colaborator la *Lexiconul de la Buda*, traducător al *Bibliei*.

14 mai

1812 – s-a născut, în Jucul de Jos, *George Bariț*, întemeietorul presei românești transilvănene și remarcabil istoriograf român.

1968 – s-a stins din viață *Lucian Magdu*, poet și regizor român din Ungaria.

15 mai

1838 – s-a născut pictorul *Nicolae Grigorescu*.

Poza săptămânii

Imaginați-vă ce sarcină grea or avea arbitrii lor!?!

România – Ungaria

Năstase și minoritățile din Ungaria

Președintele Camerei Deputaților din România, *Adrian Năstase*, s-a întâlnit săptămâna trecută, la Nyíregyháza, cu președintele Parlamentului maghiar, *Szili Katalin*, conform unui calendar din 2003 care prevede schimburi și întâlniri periodice între reprezentanții parlamentelor din cele două țări.

În cadrul întâlnirii, Năstase a cerut omologului său maghiar amendarea

Legii minorităților din Ungaria, astfel încât minoritarii români să poată fi reprezentați în Parlamentul de la Budapesta. Pentru adoptarea unei astfel de legi este nevoie de o majoritate de două treimi. Năstase a spus că omologul său maghiar a promis că „va face eforturi ca această lege să treacă cât mai curând prin Parlamentul de la Budapesta”.

În cadrul întâlnirii, Adri-

an Năstase a mai pus problema fondurilor care ar trebui să ajungă la minoritățile naționale în cadrul unor programe care să îi ajute pe aceștia să-și păstreze identitatea națională. Potrivit președintelui Camerei Deputaților de la București, banii alocați pentru astfel de proiecte „nu ajung acolo unde trebuie”, Năstase numind acest fenomen „etno-bussiness”.

I. Kaupert

București

Noi tratative româno-maghiare

Secretarul de stat adjunct al Ministerului Patrimoniului Cultural Național, *Schneider Márta*, a făcut o vizită oficială săptămâna trecută la București, pentru a purta tratative în vederea pregătirii ședinței de guvern comun româno-maghiară. „România și Ungaria vrea să modifice acordul bilateral privitor la instituțiile culturale, pentru a asigura pentru aceste instituții din ambele țări să-și deschidă filiale”, a declarat secretarul de stat adjunct pentru MTI.

În cadrul vizitei de o zi, Schneider Márta s-a întâlnit cu vicepremierul *Markó Béla*, cu ministrul culturii și cultelor *Mona Muscă*, cu secretarul de stat de la externe *Valentin Naomescu*, respectiv cu conducătorul Institutului Cultural Român *Horia Roman Patapievici*.

R. Pățcaș

Budapesta

Micherechenii la „D-ale carnavalului”

Peste douăzeci de familii din Micherechi, însoțiți de primarul *Teodor Martin*, pleacă vineri, 6 mai, la Budapesta pentru a viziona în comun la Teatrul Național piesa lui Ion Luca Caragiale, „D-ale carnavalului”. Comedia marelui dramaturg român se joacă la teatrul central al Capitalei începând de la mijlocul lunii trecute și are de pe acum un succes deosebit în rândul publicului budapestan. Rolurile principale sunt interpretate de *Udvaros Dorottya* (Mița Baston), *Szarvas József* (Nae Girimea), *Sinkó László* (Mache Răzăchescu) și *Kaszás Attila* (practicant la

oficiul impozitelor). Regia o semnează *Jordán Tamás*, directorul Teatrului Național. Excursia micherechenilor este organizată de către reprezentanța românească din sectorul III din Budapesta.

Șt. F.

Tabără de dans la Julia

Fundația pentru Cultura Română, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, în colaborare cu Coaliția Românilor din Ungaria organizează pentru prima oară o tabără de dans și meșteșug în Euroregiunea Dunăre-Criș-Mureș-Tisa. Tabăra elevilor români de școală generală se va realiza între 7–14 august, la Centrul Cultural Românesc din Julia. Sunt invitați pentru instruire renumiți coregrafi, muzicologi și etnografi atât din Ungaria, cât și din România. Informații suplimentare se pot afla la numărul de telefon: 36/30/2283–250.

I. K.

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: Apus de soare pe malul Crișului
(Foto: Cristian Martin)

Lucrări la Curțile Gojdu

Au început lucrările de reconstrucție totală a Curților Gojdu. În urma restaurării clădirilor de patrimoniu, aflate în plin centrul Budapestei, Curtea Gojdu își va recăpăta forma și culoarea de acum un secol. Lucrările au început simbolic, prin tăierea unei panglici, joia trecută, la 28 mai.

Conform planurilor, la sfârșitul verii anului 2006 se va termina reconstrucția Curților Gojdu, care se realizează dintr-o investiție de 8 miliarde de forinți – a anunțat la conferința de presă din joia trecută, *Ehud Amir*, președintele-director al

Autóker Holding SA. Firma investitoare din Budapesta plănuiește ca în complexul de șapte clădiri și șase curți să se realizeze 126 de locuințe, în jur de 40 magazine, galerii, restaurante, toate acestea însă prin menținerea formei originale a clădirilor.

Primarul sectorului VII, *Hunvald György*, a constatat cu satisfacție că „prin această investiție se va realiza reabilitarea monumentelor istorice din acest cartier”. *Autóker Holding SA* a cumpărat spațiul Curților Gojdu în anul 2004 de la *Magyar Ingatlan Srl*. **E. Iova**

Regizor român la Szolnok

Pentru a doua oară regizează la Teatrul Szigligeti din Szolnok tânărul artist *Sorin Militaru* din România, care în aceste zile a pus în scenă piesa „Ubu înălțuit” („Übű király”), de *Alfred Jarry*. Premiera spectacolului a avut loc marți, la 3 mai. „Ubu înălțuit nu este o piesă clasică, ci o mixtură a mai multor scenarii. Vom afla cum devine cineva un dictator, care poate să facă orice, și după aceea cum își dă

seama că nici el nu este nemuritor și de neînlocuit” – a declarat *Sorin Militaru* agenției MTI. Regele Ubu este interpretat de renumitul actor *Mikó István*. Costumele și decorul au fost realizate de *Horațiu Mihaiu*. „Ubu înălțuit” se mai joacă pe scena Teatrului Szigligeti din Szolnok în zilele de 6, 7, 15, 18 și 26 mai, în fiecare zi cu începere de la ora 19.30.

E. Iova

Pictură și sculptură în Săptămâna Patimilor

Iubitorii artei și ai culturii au putut sărbători împreună Sfintele Paști, la sediul din Iula al Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria. În organizarea Uniunii, a Fundației pentru Cultura Română din Ungaria, Coaliția Românilor din Ungaria și Autogovernarea Românească din Iula, vinerea trecută, la 29 aprilie, s-a vernisat expoziția de Paști a 19 studenți din anul III de la secțiile de pictură și sculptură ale Facultății de Arte Plastice din Timișoara, printre care se află și o româncă din Ungaria, tânăra *Irina Pui* din Iula.

La crearea atmosferei de sărbătoare a evenimentului a contribuit Corul „Pro Musica” din Iula, care a interpretat cântări despre învierea Mântuitorului Iisus Hristos, pregătind în acest fel deschiderea programului festiv de către artistul plastic din Iula *Ștefan Oroian*. „Acești tineri au ieșit pentru prima dată din Timișoara, să-și prezinte lucrările lor în mijlocul nostru, pregătindu-se de Săptămâna Patimilor. În aceste momente solemne, urmărind lucrările și fețele tinerilor, pot să zic că am reușit să deschidem o adevărată expoziție de Paști.”

Printre altele, cu aceste cuvinte a deschis expoziția Ștefan Oroian, după care a continuat lectorul universitar *Dacian Andoni* de la Facultatea de Arte Plastice din Timișoara. Profesorul Andoni urmărește de trei ani dezvoltarea artistică a studenților, iar la eveniment a vorbit cu mândrie despre starea spirituală a tinerilor artiști plastici. „Picturile și sculpturile prezentate aici ar vrea să fie un elogiu adus naturii și vieții, o închinare în preajma sfintei sărbători a învierii Domnului”, a descris tema lucrărilor profesorul

timișorean, după care a mai adăugat: „Lucrările lor sunt un mod de a comunica cu dumneavoastră, sunt ca un duh care plutește în aer, care depășește limitele convenționale ale picturii, ale tehnologiei, ale limbajului ei și stă sub semnul contemplației.”

În numele colegilor a vorbit *Teodor-Adrian Negoită* care a mulțumit organizatorilor pentru posibilitatea de a expune pentru prima oară în public și pentru primirea cu drag în mijlocul comunității românilor din Iula.

Dascălul și învățăceii

Despre această primă ieșire a studenților, lectorul universitar *Dacian Andoni* ne-a declarat următoarele:

– Într-o zi a venit studenta *Irina Pui*, care este de aici din Iula, și încă două colegi, și mi-au spus că vor să facă această expoziție în Săptămâna Mare la sediul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria. Din momentul acela am luat-o foarte serios, și tema propusă de studenții anului III a devenit temă de școală. Am lucrat în jur de două săptămâni, am instalat o natură

statică mare, începând de la bulgărele de pământ cu acele fire de iarbă, renașterea naturii în cazul acestor sărbători importante. Am început de la aceste bulgăre de pământ cu aceste fire de iarbă până la icoane, trecând prin colac, lumânare, prin simbolurile care se definesc foarte bine și capătă o mare amploare în perioada acestor sărbători. Am vrut ca lucrul acesta să iasă un lucru profesionist. Astăzi, în Vinerea Mare, tinerii au putut să creeze această stare de duh, care, de fapt, cred că și ei și-au propus-o.

– *Studenți fiind, se pot considera ei artiști maturi?*

– Pot afirma că ei sunt profesioniști. Nu au nici un contact cu orice manifestare amatoricească. Aceste lucrări, garantez eu pentru ele, că sunt niște lucrări de o înaltă ținută profesională. Aceasta nu e o joacă de copil. E un lucru foarte profund, foarte-foarte serios, ceea ce au gândit, au realizat și au finalizat prin această expoziție.

– *Aceasta a fost prima lor ieșire. Dumneavoastră, ca dascăl al lor, ați avut emoții?*

– Am avut emoții, și încă mai am și cred că voi mai avea și anul viitor, când își vor da examenul de diplomă, licența și vor primi atestatul că au terminat o facultate de artă, o facultate serioasă, cu care ei, dacă vor ține tot așa, se vor descurca bine în viață. Nici în momentul de față nu mă fac de râs cu ei.

(Continuare în pag. a 5-a)

Sume uriașe pentru reprezentarea românilor din Budapesta

Sunt bine cunoscute și des pomenite anomaliiile de la alegerile autoguvernărilor minorităților. Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria (AȚRU) apreciază că 40% dintre deputații reprezentanțelor numite românești, pur și simplu, nu sunt români. AȚRU mai susține că abuzurile s-au produs în primul rând la Budapesta.

Oficiul pentru Minorități a adunat recent, de la primăriile de sector din Budapesta, cifrele despre banii acordați de consiliile locale pentru autoguvernările naționalităților. Din această sursă am aflat că în anul 2004 în diferitele sectoare din Capitală s-au asigurat în total peste 400 de milioane de forinți cu scopul finanțării funcționării autoguvernărilor locale ale celor 13 naționalități. Este demn de apreciat că deputații din diferitele sectoare au mai putut forma și autogovernare pe Capitală. Primăria Budapestei mai asigură în mod aparte pentru funcționarea acestor reprezentanțe câte 10–15 milioane de forinți pe an. Vom menționa că pe lângă banii de funcționare, primăriile pun la dispoziția autoguvernărilor minorităților și sedii dotate cu infrastructură completă. Mai jos publicăm lista subvențiilor pe sectoare, adunând la un loc suma (milioane de forinți) asigurată pentru toate autoguvernările minoritare existente în sectorul respectiv.

Sector	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Mft	3,9	14,5	29,7	17,1	25	2,9	15	24,1	33,1	14,2	25	2,5

Numărul autoguvernărilor minoritare diferă de la un sector la altul. Astfel, în sectorul XXIII și-au constituit autogovernare doar 3 minorități, până când în sectorul XVI există 12 reprezentanțe. Suma inclusă în tabel nu cuprinde și subvenția suplimentară normativă primită de la stat, care în anul 2004 a fost de 714 mii de forinți pentru fiecare autogovernare aparte.

Sector	XIII	XIV	XV	XVI	XVII	XVIII	XIX	XX	XXI	XXII	XXIII
Mft	47,2	28,4	6,7	12	12	36,4	18,3	5	15,7	8,3	8,5

Autoguvernările românești, aflate în diferitele sectoare din Budapesta au primit în anul 2004 pentru funcționare de la primăriile locale în total aproape 30 de milioane de forinți. Tabelul de mai jos cuprinde cifrele (milioane de forinți) din acele sectoare în care există reprezentanțe românești.

Sector	I	II	III	V	VI	VII	VIII	IX	X
Mft	0,54	1,61	3,14	2,5	0,29	1,5	0,53	1,93	1,56

Menționăm că subvenția normativă de stat din 2005 este identică cu suma din anul precedent, anume 714 mii de forinți pentru fiecare autogovernare minoritară locală.

Sector	XI	XIII	XIV	XV	XVI	XVII	XVIII	XX	XXI
Mft	2,5	4,29	2,59	0,4	1,0	0,71	2,57	0,2	1,98

Nu dispunem încă de date coerente despre subvențiile de sector din Budapesta pe anul 2005. În schimb am căutat să aflăm dacă primesc subvenții de la primăriile orașenești și acele autoguvernări românești care funcționează în afara Capitalei. Astfel am aflat că o oarecare subvenție bugetară se asigură pentru funcționare în fiecare oraș. Excepție este doar orașul Bătaia, care nu are bani pentru acest scop. Tabelul de mai jos cuprinde sumele acordate în anul 2004 în milioane de forinți în orașele cu reprezentanță românească.

Aletea	Bichișciaba	Jula	Macău	Șercad	Seghedin
0,3	2,74	0,85	0,5	0,15	0,73

La Bichișciaba, Primăria mai asigură pentru autoguvernările minorităților și un sediu cu dotare tehnică și secretariat. Autogovernarea Românească din Macău dispune la fel de un sediu. După cunoștințele noastre, autoguvernările românești de la sate nu primesc subvenție aparte pentru funcționare de la primăriile locale.

La ultimele alegeri locale, în 2002, s-au constituit în total 44 de autoguvernări românești, dintre care 40% la Budapesta. Cifrele de mai sus explică într-un fel interesul sporit pentru aceste reprezentanțe în primul rând în sectoarele de Capitală.

T. Iova

Congresul jubiliar al organizațiilor minoritare din Europa la București

Săptămâna aceasta, Bucureștiul găzduiește cel de-al 50-lea congres al FUEN (Federal Union of European Nationalities), importantă grupare paneuropeană ce cuprinde 76 de organizații din 32 de țări. FUEN, înființată în 1949 la Versailles, sprijină eforturile pe care comunitățile etnice din statele membre le întreprind pentru păstrarea identității lor naționale, a limbii, culturii și tradițiilor proprii.

Ea se socotește, de asemenea, un factor important al asigurării unei coabitări pașnice între populația majoritară și minoritățile dintr-o țară ori dintr-o regiune, dar se pronunță ferm împotriva separatismului și a modificării prin violență a frontierelor. Din Federație fac parte două organizații importante ale minorităților din România: Uniunea Democrată a Maghiarilor din România și Forumul Democrat al Germanilor. FUEN grupează mai multe organizații ale românilor din afara granițelor: Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, Uniunea pentru cultura aromânilor din Macedonia, Centrul pentru limba și cultura aromânească din Sofia, Asociația culturală a iro-românilor „Andrei Glavina” de la Roma – informează agenția RGN-Press.

UCRU, organizația civilă de vârf a românilor din Ungaria, este membră cu drepturi depline din anul 1996, aceasta aderând la organizația europeană la Congresul din Timișoara. Congresul cu numărul 50 al FUEN va aduce în capitala României peste 120 de participanți din 26 de țări europene și din Asia Centrală. Lucrările, în afara unor probleme de ordin tehnico-organizatoric ale Federației, gravitează în jurul a două mari teme: minoritățile naționale din România și situația actuală a etniilor din Federația Rusă. Pe lângă președintele FUEN, reto-românul Romedi Arquint (Elveția), pe lista participanților figurează și numele președintelui Traian Băsescu și al Co-

misarului UE pentru extindere, Olli Rehn, al lui Markó Béla, președintele UDMR, Klaus Johannis, președintele FDGR, Tabajdi Csaba, șeful Grupului pentru Minorități Naționale din cadrul Uniunii Europene, Hanno Hartig, șeful Departamentului pentru Minorități, Presă și Egalitate de la Consiliul European, Uniunea Culturală va fi reprezentantă la Congresul din București de Gheorghe Cozma, Toma Iova și Ștefan Crâsta.

FUEN monitorizează evoluția situației comunităților naționale minoritare din statele Europene, dovedindu-se adesea o organizație incomodă pentru guvernele ce nu se ridică, până la detalii, la înălțimea standardelor Federației, reglementate de actele mai multor organisme internaționale. La ultima adunare generală a FUEN au fost nominalizate, într-o rezoluție, Franța care n-ar susține pe corsicani, basci și bretoni, prin măsuri de stat, spre a-și păstra limba și cultura; Grecia, unde discriminarea i-ar atinge pe macedoneni, turci, pomaci și valahi; Austria, unde n-ar fi încă satisfăcute o serie de doleanțe ale minorității slovene din Carinthia; Marea Britanie, unde s-ar impune măsuri pentru susținerea unor limbi regionale (galica scoțiană și irlandeza sau galeza); Germania, unde s-ar fi practicat reduceri la bugetele destinate populației sorbe; Țările de Jos, unde ar mai fi necesare măsuri pentru emanciparea limbii frizilor în viața de toate zilele.

Șt. Crâsta

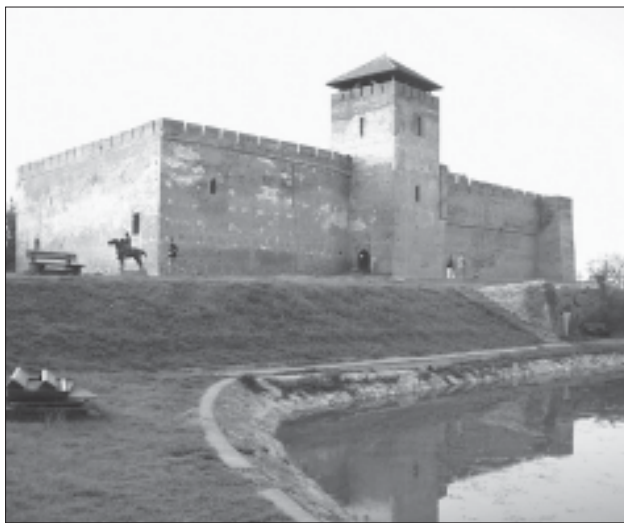
Cetatea din Julia își redeschide porțile

La 20 mai, în organizarea Muzeului „Corvin János” din Julia, cetatea orașului își va redeschide porțile în cadrul

unei festivități. Cei interesați pot străbate 600 de metri pătrați și pot alege din 23 de săli în care se vor desfășura

programe variate și ocupații de pedagogie muzeală. Gazdele oferă și o călătorie interesantă și autentică în istoria cetății evului mediu și în zilele epocii renașterii. Oaspeții cetății vor putea cunoaște camerele personale ale castelanilor și alte camere, închisoarea, armele, mobilele și obiectele de uz casnic folosite în anii 1500, dar se pot vizita și bucătăria și atelierul de olărit și de fierărie. Capela ecumenică și sala cavalerilor se poate folosi pentru cununii sau alte evenimente familiale și prietenești. Iar vizita în cetate se poate sfârși în crama autentică.

R. Pățaș

Pictură și sculptură în Săptămâna Patimilor

(Urmare din pag. a 3-a)

Am fost dascălul lor la specialitatea de studiu al desenului, al culorii, al picturii etc. Deci toate problemele de practică de atelier le-au făcut cu mine. Și eu sunt mândru pentru că am ajuns să fiu dascălul lor, prietenul lor, și, în același timp, să fiu și un coleg de-al lor.

O inițiativă studentească

Ideea expoziției studenților timișoreni s-a născut în mintea Irinei Pui, care după absolvirea Liceului „N. Bălcescu” din Julia s-a hotărât să studieze în România.

– Cum a venit această idee de a aranja o expoziție la sediul Uniunii Culturale?

– Cu trei colegi de-ai mei ne-am gândit să facem o expoziție aici, la mine acasă, iar mai târziu au vrut să ni se alăture mai mulți colegi. Colegii au știut că eu am mai avut expoziții, și cum le-am povestit, le-a plăcut, după care am cerut ajutor pentru organizare și am primit, în special de la dr. Gheorghe Ruja din Julia. Bineînțeles, am vrut să mă mândresc și cu colegii mei, dar am vrut să-i și ajut puțin, pentru că ei încă n-au avut nici o expoziție. Cred că am reușit ceea ce ne-am plănuțit. Colegilor le-a plăcut foarte mult atât publicul,

expoziția, cât și orașul nostru.

– Am aflat că v-ați pregătit timp de două săptămâni. Este de-ajuns atâta timp pentru o astfel de muncă?

– Am lucrat două săptămâni, zi și noapte, și așa am reușit să terminăm lucrările planificate. Fiecare s-a gândit ce înseamnă pentru el Paștile, sfintele sărbători și apoi am început munca serioasă într-un atelier, în care am făcut o natură statică, după care am lucrat fiecare.

– Încetul cu încetul vă apropiați de licență. Cum a trecut pentru tine perioada petrecută în orașul de pe Bega?

– Sunt de trei ani în Timișoara și îmi place foarte mult acolo. Timișoara este un oraș frumos și mare. Deși la început nu prea știam românește, am fost nevoită să învăț limba, pen-

tru că aveam doar un singur coleg timid care știa ungurește, așa că n-aveam încotro. În ce privește licența din anul viitor, am început să ne facem schițe. În total trebuie să ne facem 100 de schițe, dar planuri concrete încă n-avem. Vom încerca mai multe lucruri și o să vedem. Iar după absolvire aș vrea să plec în Anglia să învăț și limba engleză. Poate apoi mă voi întoarce iarăși la Timișoara pentru masterat și voi rămâne pe calea artei plastice.

Expoziția de Paști se poate vizita la sediul UCRU până la 4 iunie, când aceste lucrări se vor muta la români din Otlaca-Pustă, după care la Rusalii vor fi expuse la Micherechi, apoi la Aletea, încheind călătoria la români din Bichișciaba.

Rita Pățaș

Șase programe noi la Fundația Minorităților

Timp de două zile a ținut ultima ședință a Curatorului Fundației Publice „Pentru minorități naționale și etnice” (MNEKK). Întrunirea s-a ținut la Dobogókő pe 28–29 aprilie 2005, fiind de față și reprezentantul ATRU, Alexandru Finna.

Conform deciziei Curatorului, MNEKK publică șase concursuri noi. Dintr-un fond de 20 de milioane de forinți se va sprijini editarea de carte în limbile minorităților. Se asigură 7,5 milioane de forinți pentru pregătirea întâlnirii teatrelor naționalităților din luna decembrie 2005, la Budapesta. Câte 4,5 milioane de forinți sunt rezervați pentru concursurile din următoarele categorii: simpozioane științifice, cursuri de specializare pentru activiști din viața publică, dotări pentru biblioteci și sprijinirea mass-mediei locale de naționalitate. Documentele concursurilor se găsesc pe Internet la adresa web.axelero.hu/mnekk. Termenul înaintării dosarelor de concurs este **1 iunie 2005**, cu excepția cursurilor pentru activiști și fondurile pentru biblioteci. La aceste concursuri s-a stabilit data de **1 septembrie 2005**.

Curatorul a hotărât și subvenționarea presei scrise a minorităților. De această dată au fost distribuiți 230 de milioane de forinți, cu 20 de milioane mai mulți decât acum un an, dar și așa, suma totală din 2005 a rămas totuși sub dotarea nominală de acum 4–5 ani.

La concursul din acest an s-au prezentat trei proiecte românești: săptămânalul scos de Editura NOI, *Foaia românească*, revista lunară a ATRU, *Cronica* și *Buletinul Episcopiei*, editat de Episcopia Ortodoxă Română din

Ungaria. Reprezentanța MNEKK a decis ca din fondul disponibil limitat să sprijine doar publicațiile finanțate și până acum de Fundație. *Buletinul Episcopiei* va putea primi sprijin din fondul rezervat pentru publicațiile minorităților.

În acest an distribuirea subvenției revistelor de naționalitate s-a făcut pe bază de criterii noi, având în vedere numărul paginilor scoase în limba maternă, frecvența apariției, prezența pe Internet, numărul abonaților și venitul din vinderea reală a revistelor apreciate. Având în vedere aceste criterii, săptămânalul *Neue Zeitung* și *Foaia românească* a fost cel mai bine apreciat. Astfel, revista germană primește 32,05 milioane de forinți, iar pentru rezultatul obținut de redacția Foii românești s-a socotit o subvenție de 30,378 milioane de forinți. Acești bani însă nu îi primește doar *Foaia*, deoarece trebuie asigurată din ei și subvenționarea revistei ATRU. Curatorul MNEKK a decis ca în anul 2005, pentru săptămânalul *Foaia românească* să se dea 27,644 milioane de forinți, iar pentru revista lunară *Cronica* 2,734 milioane de forinți. Pentru a putea participa la concurs, ATRU a trebuit prima dată să-și plătească spre MNEKK datoriile acumulate din cauza neîmplinirii angajamentului de a organiza turnee folclorice în Bihor în toamna anului trecut, proiect finanțat de către Fundație. Cu puțin timp înainte de ședința din săptămâna trecută a Curatorului, ATRU și-a achitat datoria de 200 de mii de forinți, participând de acum la concursurile MNEKK cu drepturi depline.

E. Iova

APEL

Oficiul Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria solicită și pe această cale autogovernările minoritare, asociațiile civile, instituțiile de învățământ din rândul minorității române din Ungaria, să facă propuneri cu privire la conferirea distincției „Pentru învățământul românesc din Ungaria”, distincție fondată de ATRU.

Propunerile trebuie să conțină datele și activitatea persoanei recomandate. (Criteriu de bază: cinci ani petrecuți în învățământul românesc din Ungaria.)

Propunerile pot fi înaintate pe adresa Oficiului ATRU: 5700 Julia, str. Eminescu nr. 1, până la 20 mai 2005.

Din închisoare în Împărăția lui Dumnezeu (II)

Mărturia personală a fostului boxer de performanță Vasile Tofan

Cu două săptămâni în urmă am publicat prima parte a întâmplării adevărate a lui **Vasile Tofan**, care în ciuda succeselor sportive pe plan național în România, a căutat o cale mai ușoară de a câștiga bani și a ajuns să fie arestat într-un penitenciar german din cauza spartului magazinelor de bijuterii. Dumnezeu, însă, și-a arătat mila față de viața lui păcătoasă, astfel încât Vasile Tofan L-a întâlnit în acea închisoare pe Mântuitorul Isus Cristos.

Eliberare din închisoarea păcatului

„Până ajunsesem în acel penitenciar din Germania nu credeam că sunt atât de păcătos, pentru că nu omorâsem pe nimeni. Dar citind Evangheliile, păcat după păcat ieșeau la iveală, și mi-am văzut toată viața murdară. Nu-mi venea să cred, parcă citind în acea Carte, priveam într-o oglindă și mă vedeam exact așa cum eram: sărac, orb și gol. Mergeam la omul acela care m-a ajutat să citesc Biblia și am întrebat dacă mă mai iartă pe mine Dumnezeu cu păcatele mele atât de multe și mari. El a început să-mi spună despre Domnul Isus Cristos, despre ceea ce oamenii nu înțeleg, despre pocăință. Eu credeam înaintea că pocăiții sunt oamenii care trag sac pe cap și sunt anormali. Dar atunci am înțeles că pocăința înseamnă să te întorci de la păcat la Dumnezeu, înseamnă să te rogi lui Dumnezeu să te ajute să trăiești o viață despre care El a lăsat scris că trebuie să o trăim. Am înțeles că a te pocăi înseamnă a deveni prieten cu Dumnezeu. Am înțeles că 24 de ani am stat cu spatele la Dumnezeu, că 24 de ani m-am înșelat că sunt creștin, pentru că alergam după lucrurile acestei lumi. Dumnezeu meu îmi erau pânzele. Slava mea era rușinea mea. Mă gândeam la lucrurile de pe pământ, care îmi erau dumnezeul. Atunci am căzut pe genunchi și mi-am cerut iertare de la Dumnezeu. Omul acela mi-a spus că dacă cred din toată inima, prin jertfa Domnului Isus Cristos, Dumnezeu îmi iartă toate păcatele. Eu credeam lucrul acesta. În urma credinței mele a venit bucuria. Nu se poate explica lucrul acesta.

După ce după rugăciune m-am ridicat în picioare eram atât de fericit și de bucuros. Pacea lui Cristos a venit în inima mea. Isus Cristos prin Duhul Sfânt a venit în viața mea. Minunea care a pus capac tuturor lucrurilor care s-au petrecut acolo a fost că după opt luni de zile omul acela a primit o scrisoare, în care era dovedită nevinovăția lui. L-au pus imediat în libertate și l-au despăgubit, lucru care nu se întâmpla cu alți români. Omul acela fusese confundat ca fiind capul unei bande de români, pentru că el era un om creștin penticostal din Târgoviște care predica între români care spărgeau și furau, iar poliștii au crezut că el este șeful bandeii, și l-au arestat. Dar l-au arestat ca să se împlinească Cuvântul care este scris în Romani 10: „Fiindcă oricine va chema numele Domnului va fi mântuit”. Lucrul acesta s-a întâmplat în acel penitenciar. Omul acela mi-a propovăduit Evanghelia, eu am crezut, el a fost pus în libertate, și eu am primit mântuirea în dar. Și urmau cei mai binecuvântați doi ani din viața mea de până atunci; bucurii peste bucurii. După doi ani m-am reîntors acasă. Minunea a fost că Dumnezeu a vegheat ca soția mea să nu divorțeze. Spun lucrul acesta, pentru că frumoasa mea soție este un dar de la Dumnezeu, o fată excepțională, o fată deosebită, pe care n-am știut s-o prețuiesc vreme de doi ani de zile. Atunci am înțeles ce înseamnă căsnicia. Am înțeles că dacă nu este Dumnezeu într-o căsnicie, nu-i nimic, este doar disperare și distrugere. Când ne-am reîntâlnit, ea era uimită, pentru că omul care înainte vorbea mizerabil, a devenit omul care nu mai ridică mâna ca s-o lovească, omul care era interesat s-o ajute

acuma. Credea că orice minune durează doar trei zile. Numai că minunea aceasta durează de nouă ani și va mai dura prin harul lui Dumnezeu. Pot spune astăzi că suntem o familie fericită și binecuvântată, pentru că Isus Cristos este real Domnul nostru. Isus Cristos nu mai stă în gura mea cum stătea odinioară, pentru că El este în inima mea. Cu ajutorul lui Dumnezeu, caut să trăiesc o viață așa cum El vrea ca să aduc cinste Numelui Său.”

Dedicat lucrării lui Dumnezeu

„Din anul 2000 m-am dedicat lucrării lui Dumnezeu, propovăduiesc Evanghelia în penitenciare din România. Mulțumesc lui Dumnezeu că din anul 2000, El și-a atins mâna acolo și, pur și simplu, face minuni. Sunt oameni care odinioară au spart, au furat, au tâlhărit, dar astăzi sunt copii de Dumnezeu. La Brăila am înființat un centru pentru reabilitarea și reintegrarea foștilor deținuți în societate, dar și în biserică. Cred că Dumnezeu face acolo o lucrare despre care va auzi toată România. Dumnezeu este cel care binecuvântează această lucrare, pentru că pentru aceasta L-a trimis Dumnezeu pe Fiul Său în lume, ca să mântuiască pe oameni, ca să elibereze pe oameni din închisoarea păcatului și să-i ajute să trăiască o viață binecuvântată prin puterea lui Dumnezeu. Este scris în 2 Corinteni 5:15: „Isus Cristos a murit și a înviat ca oamenii să nu mai trăiască pentru ei, ci să trăiască pentru cel ce a murit și a înviat pentru ei.” Eu 24 de ani am trăit pentru mine, căutând gloria, slava lumii acesteia, bani și așa mai de parte. Dar am aflat că Isus Cristos a murit pentru mine și mi-am dedicat viața Lui. De ce? Pentru că va veni o zi când fiecare muritor va da socoteală înaintea lui Dumnezeu. Și Dumnezeu nu va întreba ce religie a avut, El nu va întreba nimic altceva, ci va în-

treba cum și-a trăit viața pe pământ și de cine a ascultat. Sunt doi stăpâni: unul este diavolul, dumnezeul acestui veac, și celălalt este Dumnezeu care a creat întregul Univers. Dacă omul ascultă de Dumnezeu, va ajunge să trăiască viața veșnică în Împărăția Lui, de-

spre care Isus Cristos a venit să ne vorbească.

Sunt fericit astăzi că sunt copilul lui Dumnezeu și mă bucur din toată inima că pot și eu să Îl slujesc pe Dumnezeu și pot și eu să trăiesc făcând cinste acestui nume de creștin, nume pe care mi-l trag din Cristos.” R. P.

SUNTEM CHEMAȚI SĂ MIJLOCIM

Cereri de rugăciune ale lunii mai

„Dacă poporul Meu peste care este chemat Numele Meu se va smeri, se va ruga, și va căuta Fața Mea și se va abate de la căile lui rele – îl voi asculta din ceruri, îi voi ierta păcatul, și îi voi tămădui țara”. (2 Cronici 7:14)

Această rubrică este har de la Dumnezeu, o posibilitate, pentru oricine care crede în puterea rugăciunii, în importanța mijlocirii pentru alții și are chemare specială de la Dumnezeu să ajute și în acest fel lucrarea Lui. Mijlocirea ne face să semănăm cel mai mult cu Cristos, care mijlocește veșnic la Tatăl pentru noi, pentru întreaga omenire. Noi, copiii lui Dumnezeu, avem o responsabilitate enormă și ca mijlocitori: Dumnezeu ne va folosi pentru a-și pune în aplicare voia pe pământ. Fiecare credincios este chemat să facă parte din armata de mijlocitori.

Acest spațiu este deschis pentru orice suflet, orice cerere de mijlocire.

Vă îndemnăm, deci, în Numele Domnului Isus Cristos, să ne rugăm și să mijlocim precum Isus, exemplul nostru.

Să ne rugăm...

– ...pentru biserica noastră, ca conducerea să-și poată îndeplini funcția pentru o misiune eficientă, care a fost dată prin poruncă de Cristosul cel înviat și glorificat.

– ...pentru membrii bisericii noastre, să slujească cu râvnă mai mare, atât la serviciile divine, cât și pe linie socială pentru bolnavi și săraci.

– ...pentru România și frații noștri români
– pentru sinistrați
– pentru săraci și loviți de calamități
– pentru ziaristii răpiți în Irak
– pentru cei care suferă în anumite situații pentru lucrarea Evangheliei.

– ...pentru toți bolnavii din biserica noastră și, în special, pentru sora noastră în vârstă **Sofia Nicula** care se află după o operație gravă în spital.

Biserica Baptistă din Chitighaz

Să ne rugăm...

– ...pentru toți cetățenii români afectați de inundații.
– ...pentru cei patru ziaristi ținuți ostatici în Irak, ca Dumnezeu să intervină și să poată reveni acasă în familiile lor.
– ...pentru ca realitatea și puterea învierii Domnului Isus să fie prezente în Biserică și în fiecare inimă.
– ...pentru prieteni, cunoscuți care L-au primit pe Domnul în inimă sau sunt aproape de această decizie.
– ...pentru ca trezirea spirituală mult așteptată să vină așa cum Dumnezeu a planificat-o de multă vreme.

Biserica Baptistă din Micherechi

Parastas în amintirea lui Emanuil Gojdu

În a doua duminică după Sfințele Paști, creștinii ortodocși sărbătoresc așa-numitele „Paști ale morților”. Cu această ocazie, toți credincioșii care au rude sau apropiați care au trecut la cele veșnice, se duc în cimitire, unde preotul locului face sfințirea mormintelor, spunând o rugăciune de pomenire în amintirea celor răposați.

În mijlocul românilor din Budapesta, de câțiva ani încoace s-a pornit frumosul obicei ca, odată cu pomenirea celor dragi ai lor, credincioșii să-l pomenească și pe marele binefăcător al românilor din Ungaria și Transilvania, Emanuil Gojdu. Și în acest an, după Sfânta Li-

turgie de la capela ortodoxă română cu hramul „Sf. Ioan Botezătorul”, aflată în Curțile Gojdu, se va săvârși slujba parastasului, în cadrul căreia, alături de cei dragi ai credincioșilor, va fi pomenit și marele mecena al românilor, Emanuil Gojdu și familia sa.

În urma slujbei săvârșite de către pr. paroh *Marius Maghiaru*, credincioșii vor ieși la cimitirul Kerepesi, unde se vor depune coroane de flori la mormântul lui Emanuil Gojdu. De asemenea, în această duminică și în celelalte parohii ortodoxe române se vor face slujbe de pomenire în amintirea celor răposați.

T. Iova

Cor patriarhal în Ungaria

Corul Patriarhiei Moscovei va susține o serie de concerte în mai multe orașe ale Ungariei, în perioada 23–29 mai. Primul concert va avea loc la Győr, în Biserica Evanghelică Veche, cu începere de la ora 19.00, pe 23 mai. Pe 24 a lunii corul va concerta la Budapesta, la Bazilica Sf. Ștefan, concertul începând la ora 19.30. La Eger, concertul susținut în ziua de 25 mai va începe tot la ora 19.30, în Catedrala Mare a orașului. Ziua următoare, joi, 26 mai, corul va susține un

concert în Catedrala Reformată din Dobrițan, cu începere de la ora 19.30. Vineri, 27 mai, corul va sosi și în județul Bichiș, pentru a susține un concert la Biserica Evanghelică din Bichișciaba, tot cu începere de la ora 19.30. Următorul concert va fi susținut la Vác, în catedrala din oraș, în ziua de 28 mai, cu începere de la ora 19.00, șirul concertelor încheindu-se la Veszprém, în Aula Universității, pe 29 mai.

Toma Iova

Maria Cunțan

Toma

*Atunci când după Înviere
Iisus întâi s-a arătat,
Unul n-a fost între apostoli,
Unul lipsi la blândul sfat.*

*Reîntorcându-se ntre dânșii
I-a întrebat, neștiutor,
Ce bucurie, ce nădejde
A nserinat fețele lor?*

*–Dac-ai fost dus – răspuse altul –
Să nu rămâi neluminat;
A fost la noi Învățătorul
Te bucură! A înviat!*

*Atunci în sufletul lui Toma
Cel scrutător, cel înțelept,*

*Un vijor și-a desprins furtuna
Trudindu-i inima din piept...*

*S-a ridicat ca-mpins de valuri,
Când fără voie te supui
Și le-a strigat: – Eu nu pot crede!
Și vreau să văd rănilor Lui!*

*Apoi în tainița din munte
Unde Iisus le apăru,
Cu dinadinsul Domnu-i zise
– Încredințează-te și tu!*

*Sânt Eu! Te uita, rănilor-mi!
Dar fericiți acei ce-or fi
Apostolii Mei, sufletește,
Crezând fără de-a pipăi!*

Credința în Înviere

„Fericiți cei ce n-au văzut și au crezut”, (Ioan 20, 29)

Iubiți credincioși,

Bunul Dumnezeu ne-a învrednicit să petrecem în pace și cu alese bucurii duhovnicești praznicul Învierii Domnului și apoi săpămâna pe care noi, creștinii, o numim „luminată”, și e tot întru amintirea și cinstirea Învierii. Pericopa evanghelică de astăzi ne prezintă detaliat cele două arătări ale Mântuitorului către Sfinții Săi Apostoli. Prima s-a petrecut chiar în seara zilei Învierii, când erau de față doar zece Apostoli din 11, câți au rămas după trădarea și sfârșitul tragic al lui Iuda. Dintre aceștia, lipsea Toma, zis „Geamănul”. Erau adunați într-o casă oarecare, „stând cu ușile încuiate de frica iudeilor” (Ioan 20,19) ca unui ce erau ucenicii Celui osândit la moarte și răstignit pe cruce. Se petrece acum o nouă minune: Iisus apare pe neașteptate în mijlocul lor, le arată mâinile și coasta Sa, acestea având urmele cuielor care l-au fost bătute în mâini și ale sulitei cu care unul dintre ostașii romani l-a împuns coasta pentru a constata moartea (Ioan 19, 34). Cu acest prilej, Mântuitorul dă Apostolilor misiunea de a-și începe lucrarea de propovăduire a învățăturii Sale prin cuvintele: „Așa cum Tatăl M-a trimis pe Mine, tot astfel și Eu vă trimit pe voi” (Ioan 20,21). Tot acum Mântuitorul dă Apostolilor puterea de a ierta păcatele oamenilor, cu alte cuvinte instituie sau așează Taina Sfintei Spovedanii sau Mărturisiri. Acest lucru l-a făcut suflând asupra lor și zicând: „Luați Duh Sfânt! Căroră le veți ierta păcatele, li se vor ierta; căroră le veți ține, ținute voi fi” (Ioan 20,22–23). Într-o altă împrejurare, tot El le spusese: „Adevăr vă grăiesc: Oricâte veți lega pe pământ vor fi legate și în cer, și oricâte veți dezlega pe pământ voi fi dezlegate și în cer” (Matei 18,18).

Partea a doua a pericopei evanghelice de azi prezintă a doua arătare a Mântuitorului către Apostoli, petrecută „după opt zile”. De această dată era de față și Toma, absent de la prima întâlnire și care declarase că nu va accepta realitatea Învierii lui Hristos dacă nu-L va vedea personal și dacă nu-și va pune degetul în locurile în care au fost bătute cuiile și în coasta străpunsă de sulită. Or, iată acum Mântuitorul apare din nou, intrând prin ușile încuiate, stă în mijlocul ucenicilor, îi salută prin cuvintele „Pace vouă”, după care – fără ca vreunul dintre ei să-L fi înștiințat de neîncrederea lui Toma – i Se adresează direct, cerându-i să verifice personal, cu mâna lui, mâinile Sale și coasta Sa, încheind prin cuvintele: „Și nu fi necredincios, ci credincios” (Ioan 20,27). Abia acum se convinge Toma de greșeala făcută, se convinge că Iisus Cel Înviat era în fața lui și, fără să mai pună mâna pe rănilor Lui, Îi adresează cuvintele: „Domnul meu și Dumnezeul meu”. Iar Mântuitorul încheie convorbirea cu el prin cuvintele de mustrare, dar și de iubire și de iertare: „Pentru că M-ai văzut, ai crezut. Fericiți cei ce n-au văzut și au crezut” (Ioan 20,29). (...)

Deși Toma s-a convins că Iisus Cel Înviat stă în fața lui, deși mai târziu și-a jertfit viața pentru Hristos, Toma rămâne, totuși,

până azi – și va rămâne mereu – etichetat ca „necredinciosul”, rămâne prototipul celor îndoielnici în credință, din care, din nefericire, avem astăzi destui, poate chiar prea mulți. (...)

Nu trebuie să-l osândim prea mult pe Toma. El n-a fost un „necredincios” în sensul de azi al cuvântului, încât să-l stigmatizăm mereu cu acest atribut. Am putea să-l numim cel mult un „îndoielnic”, un om care voia să aibă dovezi concrete, sigure, asupra Învierii, un om care voia să verifice personal cele întâmplare. Dorea o probă concretă, dar poate își dorea și cinstea de a-L vedea personal pe Domnul. Deci el „s-a îndoit” în credință, așa cum se întâmplase și cu Sfântul Apostol Petru, care l-a cerut Mântuitorului să meargă la El pe apa Mării Galileii, dar în momentul în care a început să se scufunde, a cerut ajutorul Mântuitorului, iar Acesta l-a mustrat prin cuvintele: „Puțin credinciosule, de ce te-ai îndoit?” (Matei 14,31).

Toma se convinge personal de realitatea Învierii, iar îndoiala lui a devenit roditoare în credință. Iar credința lui s-a transmis din neam în neam tuturor celor care cred în Hristos, în dumnezeirea Lui și în Învierea Lui. Îndoiala lui Toma ne-a mai adus un argument pentru dovedirea adevărului istoric al Învierii; el a pus încă o piatră la temelia credinței noastre în Înviere. Deci noi credem în ceea ce au văzut și au mărturisit sfințele femei mironosițe, credem în cele spuse de Sfântul Apostol și Evanghelist Ioan în pericopa evanghelică de astăzi, el fiind martor ocular al ambelor arătări ale Domnului, inclusiv al convorbirii pe care a avut-o cu Toma, credem pe Sfântul Evanghelist Luca, cel care l-a văzut pe Domnul – împreună cu Cleopa – în drumul lor spre Emaus, credem pe cei cinci sute de frați care l-au văzut pe Domnul Înviat în Galileea, credem în cele spuse de toți Sfinții Evangheliști despre Înviere, credem în cele relatate – în alt context – despre Înviere și Faptele Apostolilor, în cele 14 epistole ale Sfântului Apostol Pavel și în cele șapte epistole zise „sobornicești”. (...)

(Din volumul „Predici la Duminicile de peste an” de Pr. Prof. Dr. Mircea Păcurariu)

„În mine se deșteaptă o-ntreagă omenire...”

Cu acest citat de Radu Gyr ne invită promoția 2001–2005 a Liceului Românesc din Jula la serbarea de rămas bun. Sâmbătă, 7 mai, la Centrul Cultural Românesc din localitatea bichișeană își iau rămas bun cei 39 de absolvenți de la colegii și profesorii lor. Elevii celor două clase a 12-a, însoțiți de dirigintele *Vera Gurzău* și *Florentina Oltean*, își vor prezenta programul festiv în fața audienței, cu începere de la ora 10.00.

Tot în această perioadă, dar încă înainte de serbarea de rămas bun, vineri începe șirul examenelor de bacalaureat. Primul examen în scris este la limba și literatura română (6 mai), după care luni se va desfășura examenul din limba și literatura maghiară, marți cel din matematică, iar miercuri pentru prima dată va avea loc examen în scris din istorie. Tot o noutate este pentru liceenii români examenul din cultura și civilizația românească, care se va desfășura în scris la 23 mai.

Conform tradiției vă publicăm fotografiile absolvenților.

Clasa 12/A

Vera Gurzău,
dirigintă

Cristina Bányai

Maria Alelean

Ioan Blaga

Anita Barna

Toma Ciotea

Zita Cozma

Iudita Hajdu

Csilla Kovács

Ecaterina Deák

Adriana Marc

Crina Florica Ivan

Orsolya Farkas

Ecaterina Iovan

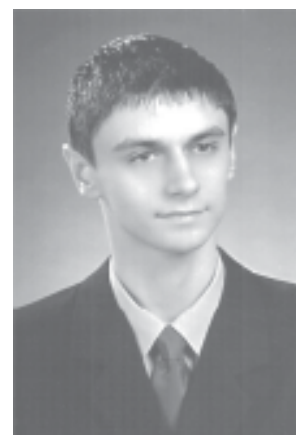
Agneta Moț

Tünde Frank

Ana Iuhas

Cristian Oros

Liceul „N. Bălcescu” – Jula

„În mine se deșteaptă o-ntreagă omenire...”

Clasa 12/B

Iuliana Papp

Florentina Oltean,
dirigintă

Maria Cosma

Gheorghe Iova

Zoltan Oros

Adelina Petcu

Alexandru Balint

Simona Forogău

Agneta Lövei

Ottó Puskár

Csaba Sajti

Erica Boca

Tita Gal

Beata Megyes

Ana Ruja

Eduard Silaghi

Réka Boca

Maria Cornelia Hajdu

Eva Netea

Robert Ruja

2001 – 2005

„În mine se deșteaptă o-ntreagă omenire...”

Ștefan Simon

Alice Tyukodi

Isabela Varga

55 de elevi s-au înscris la Liceul Românesc

În această perioadă se fac înscrierile atât pentru grădinițe și școli, cât și pentru licee.

La școala generală românească din Julia au fost înscriși 12 copilași, dintre care 6 sunt din Grădinița din strada Galamb, care are două grupe românești.

La Liceul „Nicolae Bălcescu” s-au înscris tineri atât pentru clasa 9-a, cât și pentru anul pregătitor. Astfel, în anul școlar 2005/2006, în clasa a 9-a vor fi 36 de elevi, dintre care 1 din Apateu, 2 din Bătănia, 1 din Bichișcia-ba, 4 din Chitghaz, 13 din

Julia și 15 din Micherechi, iar din clasa pregătitoare de limbă din anul trecut vor ajunge în clasa a 9-a încă 12 elevi, astfel aici vor fi în total 48 de elevi.

În ce privește anul pregătitor pornit din septembrie 2005, 17 elevi vor fi colegi de clasă, dintre care 2 copii sunt din școala maghiară din Aletea, 5 din Darvaș, 1 din Școala generală „Implom József” din Julia, 2 din Școala „Dürer” din Julia, 3 din școala românească din Julia, 1 din Otlaca-Pustă și 3 din Săcal. Ei vor fi în total 17.

Rita Pățaș

Bal de binefacere la Bedeu

Cu scopul de a lărgi posibilitățile copiilor, Școala Generală și Grădinița Bilingvă din Bedeu a organizat la 22 aprilie, o serată de binefacere în sprijinul Fundației Școlii Umaniste. Petrecerea de la Căminul Cultural a oferit oaspeților și un program cultural. Astfel au evoluat pe scenă, rând pe rând, corul copiilor de la școală, copilașii de la grădiniță, copiii din clasele inferioare, iar apoi din cele superioare, s-au interpretat cântece populare, dar s-a dansat și balet, precum și dansuri populare românești. Spre mândria părinților, a rudeniilor și a tuturor participanților, toți copiii au contribuit la programul folcloric-cultural.

Activitatea bogată a ele-

vilor, profesorilor, iar sprijinul sponsorilor a fost felicitată și mulțumită de către directoarea școlii *Elena Silaghi*. Serata însă nu s-a sfârșit odată cu încheierea programului cultural, pentru că după tragerea tombolei, oaspeții au petrecut până-n

zori, ținându-se un bal reușit. Iar pentru banii adunați în cadrul balului de binefacere mulțumim și pe această cale sponsorilor noștri, informându-i că întreaga sumă va fi cheltuită pentru o excursie de studiu la Pécs.

Maria Jurca, învățătoare

„Răsturnarea pământului”

*Festival recreativ artistic studentesc
la Szarvas*

Poate că-n multe centre universitare (dacă nu chiar în toate) există un obicei bine primit, ca începutul primăverii să fie marcat de tineretul studios prin diverse forme de manifestări artistice și agrement.

Astfel, Școala Superioară „Tessedik Samuel” organizează pentru studenții celor două facultăți (cea pedagogică și cea agronomică) „Cupa Tessedik” – manifestare poli-sportivă (fotbal, volei, ping-pong, cso-cso, diferite alte jocuri și întreceri) – precum și multe așteptatele „desfășurări culinare”: mâncăruri și băuturi adecvate mișcării în aer liber (camping) hamburger, prăjituri, plăcinte, bogat stropite cu băuturile cele mai solicitate: coca-cola, pepsi, diferite sucuri.

Această manifestare, organizată în fiecare lună aprilie o dată (în una sau chiar în două după-amieze) înseamnă întotdeauna o relaxare, o destindere, o descărcare de stresul acumulat de-a lungul multor săptămâni

de cursuri, seminarii, lucrări practice etc.

Merită consemnat special concursul poliartistic și sportiv, intitulat sugestiv „Cine e cel mai... cea mai... și în ce?”

Aici, desigur, nu-i nevoie de multe detalii: fiecare student sau studentă își poate etala și-și poate „descărca” mult-puținul său talent artistico-destoinico-sportiv în orice domeniu chiar și-n „statul-în-vîrf-degetului-mare-de-la-piciorul-stîng” cât mai mult timp.

Cine-ar zice, despre ce-ar zice că „nu se face să” la această sublimă vârstă a studenției „se face să se facă” tot ce-i spre lauda Celui de Sus, care ne-a dat Sănătatea, Integritatea Fizică-Mintală-Spirituală, Vigoarea și Legea Morală:

„Cerule înstelat deasupra mea și legea morală în mine”: este ultimul mesaj lăsat nouă moștenire de marele filozof german Immanuel Kant.

Nicoleta Bodonea
studentă, anul II, Szarvas

Școlarii din Apateu și-au sărbătorit mamele

Conform tradiției de mai multe decenii, la Apateu s-a sărbătorit și în acest an „Ziua Mamei”. Evenimentul din 1 mai a îndemnat elevii școlii să se pregătească iarăși cu un program închinat mamelor. Casa de cultură din această localitate a fost arhiplină de mame și bunici care au primit cu mare drag cuvintele de salut ale directoarei *Elisabeta Vad*, urmate apoi de poeziile și cântecele copiilor. După programul cultural, interpretat în limbile română și maghiară, școlarii au predat buchetele de flori și cadourile pregătite celor mult iubite. V.J.

mtv
6 aprilie,
miercuri,
ora 13.28

m2
8 aprilie,
vineri,
ora 14.27

„Îmi amintesc cu drag de anii de la catedră...”

În a doua parte a secolului XX, în școlile românești din Ungaria s-au petrecut multe schimbări, nu toate de natură bună. Unul dintre directorii care s-au confruntat cu aceste greutăți a fost **Mihai Boca**, un fiu al comunei Micherechi. În cei 28 de ani cât a îndeplinit funcția de director al școlii generale românești din localitate, s-au schimbat atât sistemul de învățământ, cât și regimul politic. Însă, în pofida schimbărilor, a avut mereu înaintea ochilor binele școlii și al comunității căreia îi aparține.

– Sunt născut aici, la Micherechi, în 26 mai 1934, din părinții Teodor Boca și Maria Rocsin. Am fost trei la părinți, mai am un frate și o soră. Și ei trăiesc la Micherechi, s-au căsătorit aici. Primele două clase le-am terminat în Micherechi, unde am învățat doar românește, iar clasa a treia și a patra la Salonta Nouă (Újszalonta). Doar doi ani și jumătate am trăit la Salonta Nouă, acolo am învățat limba maghiară. Până a ajunge acolo nu știam o boabă în limba maghiară. Mi-a fost foarte greu la început, tocmai din cauza aceasta, deoarece am învățat toate materiile în limba maghiară. Însă, deși mi-a fost foarte greu, mai târziu mi-a fost de mare folos, fiindcă acolo am învățat bine limba maghiară, fiindcă eram între unguri.

– *Erați plecat cu toată familia la Salonta Nouă sau numai dumneavoastră ați fost plecat?*

– Am fost plecat cu familia. Am fost la o gazdă, am lucrat pământul lor „în parte”, așa se zice pe la noi. Pământul era al lui, noi îl lucram, iar produsele erau împărțite. Acolo am stat perioada aceea, până a venit al doilea război mondial. După izbucnirea războiului am venit acasă și am terminat cele opt clase elementare. Studiile mi le-am continuat la Institutul Pedagogic „Apáczai Csere János” din Budapesta, la secția biologie-română. Tocmai când am terminat, s-a desființat școala, iar catedra a fost mutată la Seghedin. Așa că eu am terminat școala și la Budapesta, și la Seghedin. Ultimul examen de stat l-am dat aici, în 1956, imediat după revoluție. A fost cel mai greu examen.

– *Câți ani a durat școala?*

– Trei ani a fost școala pedagogică. Aceasta după ce am terminat la Budapesta, la Liceul „Fazekas”, unul din cele mai bune licee din țară, chiar până în ziua de azi. Aici am dat un bacalaureat de specialitate, adică ne pregăteau în special pentru secția de pedagogie. În urma examenului de stat, în 1956

am ajuns la Apateu. Asta în pofida faptului că m-am cerut ori la Bățania, unde am făcut un an de practică, ori la Aletea. Mi-ar fi plăcut ambele locuri. Dar nu-mi pare rău deloc că am ajuns la Apateu. Am avut ocazia să cunosc niște oameni deosebiți, cinstiți și credincioși. Mi-am făcut foarte mulți prieteni. Acolo erai foarte apreciat și cinstit dacă erai un om cumsecade. Cât despre școală, secția de română a fost o secție comasată, în sensul că erau adunate clasele 1–4 și 5–8. În timp ce intram să predau pentru o clasă, trebuia să le dau exerciții separate celor trei clase de care nu mă puteam ocupa. În acest fel, copiii o mare parte din material l-au prelucrat ei singuri. S-a pus un mare accent pe munca individuală, iar eu eram nevoit să cunosc și celelalte materii, precum și programa școlară. Aici am învățat-o bine, lucru ce mi-a fost de mare folos mai târziu, în anii când eram director.

– *Când ați ajuns la Micherechi?*

– În 1959 m-am căsătorit cu **Elisabeta Rocsin**, deoarece părinții soției mele au fost vărstnici, n-a putut să vină cu mine, așa că eu „m-am măritat după ea”, cum se spune, adică m-am reîntors la Micherechi. În primul an am reușit să obțin un post de profesor. Aici am avut un lucru ușor, îi cunoșteam pe profesori, și m-am integrat repede.

– *A fost vreo diferență între cele două școli, Micherechi și Apateu?*

– Lucru interesant, aici am predat la clasele maghiare, care au fost și ele comasate. Însă am avut numai clasele 5–8 în maghiară. Clasele maghiare nu erau în clădirea școlii, ci într-o clădire separată. Școala românească era împărțită normal în opt clase, cu săli separate. În primii ani, am predat destul de multe materii, ca spre exemplu limba rusă, imediat în clasa a opta. Așa că am fost nevoit să învăț și eu limba. Important e că am ajuns și aici într-o comunitate foarte bună, unde am

avut mulți prieteni. În anul 1962 am ajuns director adjunct, iar din 1972 am devenit director. Am îndeplinit această sarcină până în data de 15 mai 2000, când am ieșit la pensie.

– *Cum vedeți, care a fost situația școlii când ați început să predați, și care sunt acestea după 1989?*

– Pe atunci m-am considerat un om norocos, pentru că am avut un cerc al profesorilor care a fost foarte folositor în componența sa atât pentru școală cât și pentru mine. Era o raritate o școală în care să fie profesori și profesoare în același număr, deci s-a păstrat o proporție benefică între femei și bărbați. Celălalt lucru foarte bun a fost componența de vârstă. Am avut și tineri energici, și profesori de vârstă medie, care au avut o capacitate foarte mare de lucru, și au fost și profesori mai în vârstă, care au adus experiența unei vieți în acest domeniu. Am meditat mult asupra acestui lucru și am ajuns la concluzia că fiecare profesor și-a găsit locul cel mai potrivit. Unora le plăcea să cânte, altora să danseze, iar alții preferau cercurile literare sau sportul, deci fiecare și-a găsit domeniul de activitate. Ceea ce regret în mod deosebit este desființarea unor activități ale elevilor, ca toboșarii sau pionierii. Nu trebuie să se numească așa, dar să fie lipsite de politică. Ideea în sine a fost un lucru bun pentru elevi. Și noi, deși am trăit într-o vreme nu prea prielnică, adesea am lăsat la o parte politica, și ne ocupam numai de elevi. Atunci am avut o autoconducere a elevilor care s-a consfățuit, și a decis ca în zilele cutare sau cutare ce program să facă. Iar nouă ne cereau părerea în aceste probleme. Pe de altă parte, elevii erau crescuți pentru viața publică, adică luau parte la diferite programe. Fiecare își găsea domeniul preferat. Grupa de dans a școlii a ajuns să aibă 13 dansuri la un moment dat. Este un număr mare chiar și pentru o grupă de adulți. Și acestea erau atât de bine învățate, încât puteam să le prezentăm ori când, oriunde. Am fost de mai multe ori în România, sau în comunitățile românești din Ungaria. Iar cei care erau mai slabi la studii, s-au putut remarca în alte domenii, ceea ce, cred eu, este foarte important. Îmi amintesc cu drag de anii aceia.

Îmi pare rău pentru schimbările de după 1989, căci n-au adus nimic bun învățământului. În locul libertății promise, școlile au plutit pur și simplu. Și, din păcate, această stare încă mai rezistă, deși se încearcă să se contracareze. Sunt convins că pregătirea elevilor acum depinde numai și numai de conștiințozitatea profesorilor. Înainte aveam ore de supraveghere, erau oameni împărțiți pe regiuni care se ocupau cu sfătuirea profesorilor, mai ales a celor mai tineri. Aceasta nu mai este, și e păcat. A fost un lucru bun și util, din privința mea. Regret un singur lucru, și anume că, poate, nu ne-am făcut o propagandă pe măsura calităților și capacităților noastre.

– *Care vă era programul ca director?*

– Eu aveam patru ore obligatorii de predat, și am ales să predau biologia, pentru că la secția de română erau destui tineri. Iar săptămânal mergeam la câteva ore să asist. Nu mergeam pentru profesori, cât mai mult pentru elevi, să văd cum se simt la oră, cum lucrează, etc. Nimeni nu trebuia să-mi explice dacă elevii au înțeles sau nu materia. Vedeam după cum lucrează. Îmi cunoșteam toți elevii, și pe cei mai slabi, și pe cei mai buni.

– *Când s-a început predarea limbii maghiare în întreaga școală?*

– Situația din acest punct de vedere s-a schimbat prin anii 1960, când s-a schimbat sistemul de predare și la celelalte școli. Nu noi am fost cei care am cerut predarea materiilor și în limba maghiară. Până atunci totul s-a predat în limba română.

Eu am predat chimia în română, și nu a fost deloc ușor. Mai apoi, prin anii 1960 din ce în ce mai multe școli s-au plâns că elevii nu rezistă, le este din ce în ce mai greu. Apoi, problemă era și cu cei care studiau mai departe, căci și ei aveau foarte multe de recuperat. Am avut de dat o luptă destul de grea, căci ne era grijă de limba maternă. Alții însă purtau grija copiilor. Un alt punct de vedere a fost realizarea în viață a elevilor care terminau în școlile românești. În final am ajuns ca materiile de bază precum fizica, chimia, etc. să le predăm în limba maghiară, adăugând și expresiile de specialitate în limba română. Celelalte materii se predau în limba română, însă acolo în caz de nevoie se dădeau explicații și în limba maghiară. Aceasta a mers o bună vreme, dar mai târziu am ajuns ca și la istorie, la geografie și la alte materii să fim nevoiți să predăm în limba maghiară. Și odată cu acest sistem s-au desființat clasele în limba maghiară. Însă mă bucur că se vrea să se revină la o predare bilingvă, lucru foarte bun, după părerea mea. Și sper ca o dată cu intrarea României în UE să se schimbe situația limbii române în Ungaria, și nu numai.

– *Cu ce vă ocupați acum?*

– Îmi trăiesc anii de pensie, care ar fi frumoși dacă nu mi-aș fi pierdut soția. Am crescut împreună, de tineri am dansat împreună, iar mai târziu am și lucrat împreună 17 ani. Așa că a fost o relație mult mai dezvoltată decât o simplă căsătorie. Dar ea m-a părăsit cu patru ani în urmă. Cea mai mare bucurie pe care o am acum sunt nepoții mei. **Toma Iova**

Literatura nordică a intrat în universalitate prin reprezentanții ei Hans Christian Andersen (1805–1875), Henrik Ibsen (1828–1906), Jens Peter Jacobsen (1847–1885), Selma Lagerlöf (1858–1940).

H. Cr. Andersen este considerat autorul basmului cult în literatura daneză, dar și apreciat romancier, poet, dramaturg, povestitor. S-a născut la 2 aprilie 1805 la Odense (astăzi unul din marile porturi), în Danemarca „o țară poetică, plină de legende și cântice bătrânești și cu o bogată istorie”, pe care a făcut-o cunoscută lumii prin scrierile sale.

Provine dintr-o familie modestă. Tatăl era cizmar, iubea natura și cărțile (*O mie și una de nopți*), scriitorii preferați fiind Shakespeare, W. Scott, Ludwig Holbery. Fi-re visătoare, pasiunea lecturii și a călătoriilor le moștenește de la tatăl său. Tenacitatea, lupta pentru împlinirea idealului în viață le-a moștenit de la mama sa, o femeie simplă, simțind umiliția traiului greu, nevoită de multe ori, în copilărie, să cerșească.

Mărturii legate de influența asupra sa a personalității lui Walter Scott, Heine, Hoffman, de prima împărțășanie, încercarea nereușită de a intra în lumea teatrului, prima redingotă căptușită cu afișe vechi de la teatru, personalitatea distinctă a lui Jonas Collin, (financiar danez, protector al artelor și al științelor, primul care a recunoscut geniul lui Andersen și care l-a susținut), toate sunt prezentate în scrierea romanțată „Povestea vieții mele”.

În basmele și povestirile sale, s-a inspirat din tezaurul folcloric scandinav, din motive ale romantismului european, ori din impresiile culese în lungile sale călătorii, convins că „poveștile cele mai minunate ies chiar din viața de toate zilele”.

Tematica generală a basmelor o constituie dragostea și moartea, dar dincolo de poveste, scrierile lui Andersen ilustrează cu discreție aspecte sociale ale societății, moravuri, informații generale privind geografia și istoria Danemarcei.

Tipologia societății daneze a fost subtil marcată prin personajele preluate dintre oameni, animale, insecte, prezentate în firescul lor. Sub deviza familiei „Să nu crezi că ești mai presus decât

200 de ani de la naștere

Hans Christian Andersen

„Am să vă spun o poveste mică pentru copii mici,
dar și oamenii mari pot s-o citească poate vor găsi într-însa farmec și câștig.”

semenul tău”, Andersen a populat paginile scrierilor sale cu țărani, marinari, pescari, slujnice, copii orfani, bătrâni, intelectuali, artiști, viața regilor, având posibilitatea directă de a participa la dineurile lor.

Cele peste 180 de povestiri, basme, povești, traduse în peste 80 de limbi, sunt căutate tocmai pentru mesajul emoționant și cald, pătrunse de un înalt umanism. Majoritatea scrierilor sale sunt inspirate din folclorul țării: *Povestea unei mame*, *Prințesa și mazărea*, *Klaus cel mic și Klaus cel mare*, *Spiridușul și băcanul*, *Floarea cerului*, *Amnarul*, *Porcarul*, *Hainele cele noi ale împăratului*; altele sunt creații proprii: *Ogier Danezul* (în care, prin povestea bunicului, surprinde aspecte sociale, secvențe despre oame-nii însemnați al Danemarcei, motivația utilizării armelor pentru luptă și pentru spirit, dovadă fiind emblema cu însemnele celor trei lei și acelor nouă inimi, simbolizând devotamentul și blândețea), *Cufărul zburător* (critică lipsa de cumpătare), *Lebedele* (ilustrează hărnicia, dărzenia, perseverența); în urma prieteniei de-o viață cu H.C. Orsted – descoperitorul electromagnetismului, a creat basme cu caracter științific: *Picătura de apă*, *Povestea unei raze de soare*, *Marele șarpe de apă*, *Inul*; o altă parte au caracter autobiografic: *Nu a fost bună de nimic* (povestea mamei sale), *Ce povestea bătrâna Jana* (povestea tatălui său), *Fetița cu chibriturile* (moartea surorii sale), *Pantoforii roșii* (secvența primei sale împărțășanii), *Mica sirenă*, *Privighetoarea* (ilustrează iubirile sale pierdute), *Rățușca cea urâtă* (notează destinul său și marea lui noblete sufletească, calea sinuoasă prin vitregia unei lumi noi, neprimitoare, lipsa de înțelegere, probe de inițiere și formare, descoperirea adevăratei identități, neîncrederea în propria-i valoare).

Andersen devine explicit, minuțios atunci când scrierile sale se adresează copiilor. Schimbă cu eleganță și ușurință valoarea aurului în obiecte apropiate de lumea copiilor tocmai pentru a

spori puterea lor de înțelegere, dar și pentru a-i apropia de lectură. Mai mult, personajele-eroi izbândesc datorită calităților excepționale, iar atunci când posibilitățile fizice le sunt limitate, apelează la ajutoare pe care le răsplătesc cu bunătate, hărnicie, agerimea minții așa ca în *Degețica*, *Tovarășul de drum*, *Lebedele*, *Crăiasa zăpezii*.

Apelează rar la supranatural (în *Tovarășul de drum*, prietenul lui Johannes are două aripe de lebedă care-i ajută să zboare, o legătură de nuielă cu care o pedepsește pe prințesa cea rea, o cutioară de alifie vrăjită care poate însufleți orice lucru. Eliza din *Lebedele* are 11 cămăși țesute din urzici pentru cele 11 lebede care se vor transforma în 11 prinți. Sirena din *Mica sirenă* se preschimbă în fată datorită unei băuturi din sânge de vrăjitoare.

Sporadic, apelează la metamorfozare, când florile de ceai se transformă în zâna din *Floarea de soc*; personificarea din *Florile micuței Ida*, *Soldatul de plumb*, *Acul de cârpit*, *Casa cea veche*, *Gâtul de sticlă*, are rolul de a umaniza aspectele lumii prezentate.

Basmele *Rățușca cea urâtă*, *Melcul și tufanul de tran-dafir*, *Fluturele*, cu personaje păsări, animale, insecte au o categorie specială: curcanul este îngâmfat, rațele sunt certărețe, găinile sunt răutăcioase, melcul este leneș, fluturele este aventurier.

Să amintim și talentul de reporter, jurnalist atent la noutățile epocii (descoperirea telegrafului, a fotografi-ei, trenului, vaporului cu aburi, electromagnetismul). A surprins prin pove-

stioare, reportaje, informații despre vestimentația, modul de viață și specificul locurilor, descrieri de porturi.

Primind sprijinul moral și financiar al coroanei daneze, are oportunitatea de a întreprinde o serie de călătorii în Europa, în urma cărora va scrie *Bazarul unui poet*, 1842 (două volume) de reportaje și memorii. Fiecare volum prezintă lumi distincte: volumul I adună impresii din Europa apuseană – Germania și Italia, iar volumul al II-lea adună impresii, note de călătorie din Europa orientală – Grecia, Orient, țările dunărene, cu popas în Austria și Germania înainte de întoarcerea acasă. Scrisul acestor reportaje – memorii denotă toleranță, înțelepciune, sens pentru fiecare loc văzut, cunoscut, parcurs. O contribuție sentimentală a avut-o și lectura cărții lui Lamartine – *Voyage en Orient* (1835), motiv al exaltării sale sub soarele mediteranean.

În 1875 a murit în casa unui negustor bogat din Copenhaga (prieten al copiilor și lipsit de bucuria unui cămin).

A fost printre puținii scriitori, care având sprijinul coroanei daneze a reușit să obțină o pensie anuală de 600 de taleri din partea regelui Christian pentru a împlini călătoriile prin Europa. Pentru cele peste 29 de călătorii a fost numit de contemporani „Domnul Europa”. În 1833 la 22 aprilie întreprinde prima călătorie pe parcursul unui an și jumătate, pe itinerariul Franța, Elveția, Italia, Germania, Austria, Cehoslovacia, experiențe majore care au contribuit la formarea sa ca scriitor. (*Improvizatorul* este romanul inspirat de călătoria prin Italia).

La Zürich, în 1855, îl cunoaște pe Richard Wagner; la München îl cunoaște pe filozoful Schelling, cu care a menținut relații cordiale; la Berlin i-a cunoscut pe frații Iacob și Wilhelm Grimm; la Viena a fost invitat de Liszt la un concert al său, tot aici l-a văzut pe Strauss „regele valsului, su-fletul orchestrei” în mijlo-

cul muzicienilor săi; la Leipzig, l-a vizitat pe Mendelssohn Bartoldy (1809–1884), compozitor german și unul din marii romanticii ai epocii. La Paris îl cunoaște pe Alfred de Vigny, Victor Hugo, Lamartine și Alexandru Dumas – tatăl. Întâlnirile cu aceste personalități ale timpului, edifică cititorul și cercetătorul asupra epocii în care a trăit și a creat marele povestitor danez.

Literatura română cunoaște în 1841 prin Gh. Asachi care traduce din limba franceză și tipărește bilingv în *Spicuiorul moldo-român*, Iași, partea a IV-a, poezia lui Andersen – *Vio-reaua de martie*, an în care – simplă întâmplare – scriitorul danez a contemplat me-leagurile valahe într-o călătorie pe Dunăre, de la Orșova la Cernavodă. Este vorba despre cea de-a doua călătorie pe durata a nouă luni, între anii 1840–1841. A fost impresionat de România aflată la confluența a trei imperii și consecințele acestei vecinătăți. A avut posibilitatea să admire hora românească, muzica, elemente de arhitectură ale caselor țărănești, întâlnirea cu copilul Adam Marcu care l-a impresionat prin cunoștințele sale, în general, și despre Danemarca, în special, și dorința asiduă a copilului de a deveni ofițer.

Să amintim că cei mai avizați traducători români ai operei scriitorului danez au fost Dumitru Stăncescu și Al. Philippide. Pe parcurs, apar traduceri prin filiera franceză sau germană, în reviste precum *Familia*, *Budapesta*, 1875, *România literară*, București, 1886. *Revista Tribuna* nr. 22 de la Sibiu în 1886 consemnează prima povestire – *Scăpără-toarea* în limba română.

Despre scriitor, cu sinceritate Z. D. Bușulenga notează în prefața unui volum următoarele: „Înțelegând viața și arta într-o îngemănare indisolubilă, poetul acesta și-a făcut misiunea de a reînfrumuseța viața prin artă, cu intenția de a redăru-i oamenilor inima de puritate unică a copilăriei. De aceea se cade să-l ascultăm pe Andersen nu ca pe un povestitor pentru copii, ci ca pe un gânditor a cărui înaltă concepție despre frumos, bine și adevăr s-a întrupat, printr-o ciudățenie a fanteziei, în povestire și basm.”

Elena Munteanu, Baia Mare

Competiție sportivă „Gheorghe Negru” la Jula

Clubul Sportiv al Românilor din Jula organizează sâmbătă, 14 mai, o competiție sportivă în memoria regretatului profesor Gheorghe Negru. În cadrul programului vor avea loc meciuri de fotbal și de volei, locul desfășurării acestora fiind Liceul „N. Bălcescu”. Pentru competiție se pot face înscrieri până pe data de 9 mai la Liceul Românesc, fără taxe de înscriere. Meciurile se vor disputa cu începere de la ora 13.30. Se poate înscrie orice echipă din orice localitate românească, scopul competiției fiind răspândirea acestor sporturi, oferirea unei ocazii de joc pentru echipele amatoare, precum și o întâlnire de prietenie. Se vor acorda premii pentru primele trei echipe, în ambele sporturi. Informații suplimentare puteți afla de la profesoarele *Ildico Ruja Pilan*, tel.: 30/436-66-72 și *Ana Gurzău Baktai* tel.: 70/940-82-57.

T. Iova

„Este o idee excelentă să crezi numai jumătate din ceea ce crezi. Problema este care jumătate.”

(Anonim)

„Nu există circumstanțe, oricât de rele ar fi, din care un om înțelept să nu poată scoate ceva bun: nici circumstanțe, oricât de bune ar fi pe care cel înțelept să nu le folosească spre paguba lui.”

(Francois, Duce de Rochefoucauld)

Oferiți
1%

din impozitul Dumneavoastră
pentru scopuri
românești!

Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria
19058283-1-04

Fundația „Pentru cultura română din Ungaria”
19060851-1-04

Fundația „Pentru păstrarea limbii române”,
Chitighaz
19375523-1-04

Fundația „Homo Ludens” din Jula
(Grădinița din strada Galamb)
18371062-1-04

Fundația „Pro discipulis – Pentru elevi”, Jula
18382378-1-04

Fundația „Pentru Musica” din Jula
18376146-1-04

Asociația „Pentru Micherechi”
18380802-1-04

Asociația Românilor din
Otlaca-Pustă
19062004-1-04

Biserica Ortodoxă Română din Ungaria
Cod tehnic: 0293

Festival de jazz la Sibiu

Începând de marți, 3 mai, pentru o săptămână, Sibiul devine, ca de fiecare dată de 35 de ani încoace, capitala jazz-ului în România, informează *Stiri.rol.ro*. Iubitorii muzicii jazz vor avea din nou ocazia să întâlnească nume valoroase ale scenei internaționale a genului. Și de această dată, organizatorii, Fundația Pro Art Hermannstadt, aduc pe afiș artiști valoroși, promovând ca un veritabil crez cultivarea gustului pentru muzica de calitate. Programul celor șase zile ale Sibiului Jazz Festival, desfășurat pe scena Casei de Cultura a Sindicatelor, include recitalurile unor soliști și formații din România, Polonia, Cehia, Italia, Austria, Ungaria, Franța ș.a, precum și workshop-uri susținute de maestrul jazz-ului internațional, *Florin Răducanu* sau *Peter Guidi*.

Festivalul a debutat cu vernisajul unei expoziții de fotografie dedicată edițiilor precedente. Au urmat apoi Galele Naționale Studențești – recitaluri ale formațiilor studențești reprezentati-

ve din Sibiu, Cluj, București sau Iași, care activează în cadrul caselor de cultură ale studenților – și un Jam Session. Fiecare din zilele următoare înseamnă pentru amatorii de jazz tot atâtea prilejuri de a descoperi sunete și ritmuri ale unor artiști recunoscuți – Jazz Today (România), P.J. Ryba&Mind The Step (Cehia), Rami Jazz&Blues Band (Germania), Enzo Rocco (Italia), Stefan Pelzls Juju (Austria), Yitzhak Yedid (Israel), Present Salasa Band, Dainius Pulauskas Sextet (Lituania), Joachim Mencil Trio (Polonia), Jazzpresion (Ungaria), noJazz (Franța), Heinz von Hermann (Austria), Gilad Atzmon&Orient House Ensemble (Israel), Boompetit (Olanda), Jazzmania Big Band.

Actuala ediție, a 35-a, este una cu atât mai specială cu cât se apropie anul 2007 când Sibiul va fi Capitala Culturală Europeană, iar festivalul cântărește greu pe agenda Programului Sibiu 2007.

R. Păcaș

Tineri europeni în „Mica Viena”

Din 9 mai, Timișoara va sărbători Ziua Europei printr-o serie de manifestări timp de o săptămână, informează *TriplexNews*. Programele se adresează tuturor categoriilor de vârstă, municipalitatea fiind partener la cele șapte acțiuni organizate pentru tineretul european.

Tot în 9 mai va fi lansat

proiectul „Timișoara – Mica Viena”, care va cuprinde un program bogat de spectacole și expoziții de artă plastică. De la începutul secolului al XX-lea, Timișoara era numită „mica Viena”, grație dezvoltării sale, arhitecturii, culturii sale multicolore în spiritul Europei.

R. P.

Timișoara

Pagină web despre românii din Ungaria
Internet: www.romanul.hu
E-mail: uniunea@romanul.hu

Muzica Balcanilor

La Viena se desfășoară în această perioadă festivalul „Febra Balcanilor”, la care participă formații muzicale și interpreți din Serbia-Muntenegru, Ungaria, Croația, Bosnia și Herțegovina, România, Bulgaria, Grecia, Turcia, Ucraina și Austria, anunță site-ul Euroregiunii DCMT. Acest festival își propune să prezinte prin expresia muzicală autenticitatea, creativitatea și diversitatea popoarelor balcanice, spectacole care se desfășoară în cinci cluburi vieneze.

Cărți – până la miezul noptii

La Budapesta s-a deschis recent o nouă librărie Alexandra, în vecinătatea Gării de Vest (în locul fostului Magazin Griff), unde iubitorii cititului pot să răsfoiască și să cumpere cărți până la miezul nopții. Acest palat al cărții este cea mai mare librărie din Ungaria.

Fotbal

Încă două goluri
pentru Grădinaru

Julanii degeaba au atacat o repriză întreagă, s-au întors de la Bócs cu zero puncte. Cei din Bătania au condus jocul cel mai puțin în acest sezon, totuși au obținut prima victorie prin două reușite ale lui *Grădinaru*. Micherechenii au ținut acasă toate cele trei puncte, făcând cadou de Paști suporterilor localnici.

A doua divizie națională, NB II
Bócs – Julia 2-1 (2-1)

Într-o vreme ideală de fotbal ambele echipe au început în forță. După 10 minute de joc, localnicii beneficiind de un penalty îndoielnic, au deschis scorul. Apoi, în minutul al 24-lea s-au distanțat la două goluri, în urma unei acțiuni frumoase. Julanii s-au trezit din șoc cu șapte minute mai târziu, după golul lui *Szeverényi*, care a șutat spectaculos de la o distanță de peste 30 de metri. În a doua repriză, julanii au mai nimerit o dată bara. După asta a urmat o dominație sterilă a oaspeților, care s-au dovedit a fi cel mai periculoși din fazele create în urma cornerelor. „Echipa mea a făcut tot posibilul. Am avut trei ocazii clare de gol, în a doua repriză, totuși am pierdut”, a concluzionat *Pásztor József*, tehnicianul echipei din Julia.

A treia divizie națională, NB III
Gyomaendrőd – Bătania 1-3 (0-2)

Cu toate că încă n-a înregistrat nici o victorie în sezonul de primăvară, Bătania a început derby-ul județean având prima șansă. Gazdele, care au trăit momente grele în timpul săptămânii, schimbarea antrenorului, s-au impus cu un joc ambițios. Oaspeții au reușit totuși să încheie prima repriză cu două goluri înscrise la capătul celor 45 de minute. Ambele reușite au venit în urma unor faze fixe. Prima se leagă de numele lui *Grădinaru*, care a înscris cu capul, fructificând o centrare din corner, iar a doua venind din partea lui *Major*, fundașul cu experiența primului eșalon punctând dintr-o lovitură liberă, de la 20 de metri. În a doua parte a jocului, românul a mai înscris, după o lansare, iar gazdele n-au mai reușit decât să reducă diferența la două goluri. Ei s-au împăcat cu gândul înfrângerii, chiar din minutul 65, când au ratat un penalty. De cronica meciului mai aparțin cele trei eliminări, două de la gazde, una de la oaspeți, totuși partida s-a disputat între limitele sportivității. „Chiar dacă cu greu, am furnizat victoria obligatorie”, a comentat cele văzute *Juhász Zoltán*, antrenorul clubului de fotbal din Bătania.

Prima divizie a Județului Bichiș
Micherechi – Mezőkövácsháza 2-0 (2-0)

Jucătorii din Micherechi au făcut un cadou frumos de Paști numeroșilor suporterii localnici, care au avut doar un singur motiv de îngrijorare, în urma accidentării lui *Kocsis Zoltán*. În rest, oaspeții nu prea au pus în pericol victoria gazdelor, care au punctat de două ori, din două lovituri de cap, reușite de doi jucători tineri: *Bondar și Bagi*. „Am reușit să dăm uitării eșecul din săptămâna trecută”, a explicat evoluția elevilor săi *Bíró Zoltán*, antrenorul din Micherechi.

Ultimele rezultate ale echipelor noastre de fotbal	Următoarele meciuri
Campionatul NB II Bócs – Julia 2-1	4 mai (miercuri) Kiskunhalas – Julia 17.00
Campionatul NB III Gyomaendrőd – Bătania 1-3	7 mai (sâmbătă) Ciorvaș – Bichiș 17.00
Campionatul județean, Bichiș, div. I Bichiș – Szabadkígyós 3-0	Békésszentandrás – Micherechi 17.00
Campionatul județean, Bichiș, div. II Micherechi – Mezőkövácsháza 2-0	Bătania – Algyő 17.00
Campionatul județean, Bichiș, div. III Aletea – Sarkad 3-3	Tarhos – Aletea 17.00
Campionatul județean, Bichiș, div. III Chitighaz – Szarvas 3-0	8 mai (duminică) Julia – ESMCK 17.00

Pagină realizată de Ștefan Crâsta

Codrea în pragul promovării
în Serie A

„Internaționalul român speră să promoveze cu AC Torino și să dispute derby-ul orașului cu românul lui Juventus, *Adrian Mutu*. *Paul Codrea* este una dintre piesele de bază din angrenajul echipei italiene Torino, care se bate pentru promovarea în Serie A, aflându-se în acest moment pe locul 3, cu 59 de puncte din 35 de etape, unul mai puțin decât Empoli, ocupanta poziției secunde. Cotidianul *Tuttosport* a scris după victoria cu *Vicenza*: „Codrea e omul sacrificiului. În noul sistem gândit de *Ezio Rossi* el aleargă în continuu, ca soldatul de la Maraton, singura deosebire, pozitivă, fiind că nu moare la capătul luptei, ci o ia de la capăt în etapa următoare”.

„Paul Codrea s-a destăinuit pentru cotidianul ProSport: „Mă simt foarte bine la Torino și îmi doresc enorm să terminăm pe unul dintre primele două locuri, adică să promovăm direct. Ar fi un coșmar să intrăm la baraj, să pierdem o lună din vacanță, așa cum am pățit anul trecut cu Perugia, când am dat baraj cu Fiorentina pentru a rămâne în Serie A și am pierdut. Anul trecut a fost ceva unic pentru mine: am promovat cu Palermo și am retrogradat cu Perugia”. Codrea e conștient de faptul că va fi foarte greu de îndeplinit obiectivul promovării, pentru că „echilibrul care există acum de la locul 3 până la 7 dă un dramatism rar

întâlnit și de aceea campionatul e urmărit cu mare atenție”. Paul e mulțumit de faptul că a jucat mereu, exceptând suspendările sau perioada unor ușoare accidentări. „Visul meu este să pot evolua și eu constant în Serie A de la anul, pentru că am acumulat suficientă experiență în anii petrecuți la Genoa, Palermo și Torino”. Nu se plânge de

faptul că ară terenul din primul până în ultimul minut: „Așa a decis Mister Rossi, să jucăm cu patru vârfuri și numai doi mijlocași. Vă dați seama că noi doi trebuie să fim permanent înaintea și înapoi”. Pe lângă preocupările din a doua divizie italiană gândul i-a rămas și la echipa națională: „Probabil că nu corespund ideilor domnului Pițurcă, dar eu nu renunț, nu pot să spun că nu mai vin la echipa națională. Dimpotrivă, sper să mi se dea și mie o șansă și abia apoi să mi se spună dacă e sau nu nevoie de mine”. Paul Codrea mai are un vis: „Adrian Mutu a ajuns la Juventus. Știu că trece prin momente grele, dar sunt convins că e suficient de puternic pentru a le depăși. Mă bucur că sunt în același oraș cu el. Și abia aștept să jucăm în sezonul viitor derby-ul Juventus – AC Torino, fiecare pentru echipa lui. Ar fi extraordinar: doi români în derby-ul de tradiție al orașului Torino!”, a declarat pentru ProSport tânărul mijlocas român din Torino.

Steaua
în top

Echipa Steaua București ocupă locul 79, cu 128 puncte, urcând o poziție în clasamentul mondial al cluburilor pe luna aprilie, dat publicității de Federația Internațională de Istorie și Statistică a Fotbalului (IFFHS). Steaua se află la egalitate cu gruparea spaniolă Atletico Madrid. Echipa Dinamo București a coborât de pe locul 162 pe poziția 164 și se află la egalitate cu echipele Defensor Sporting Montevideo (Uruguay), Asante Kotoko Kumasi (Ghana), Hibernian FC Edinburgh (Scoția) și CA Estudiantes de La Plata (Argentina), cu 90 de puncte.

Primele locuri în acest clasament sunt ocupate de:
1. Manchester United (Anglia)
2. AC Milan (Italia)
3. Boca Juniors (Argentina)
4. Internazionale Milano (Italia)
5. Newcastle United (Anglia)
6. AS Monaco (Franța)
7. Chelsea (Anglia)
8. Schalke 04 (Germania)
9. Arsenal (Anglia)
10. Bayern Munchen (Germania)

Craioveanu continuă
la Getafe

Jucătorul român s-a decis să-și prelungească pentru un sezon contractul cu gruparea spaniolă. *Gică Craioveanu* nu va așeza ghetetele în cui la sfârșitul acestui sezon, așa cum a declarat în repetate rânduri. El a decis să continue încă un an sub culorile nou-promovatei Getafe, care și-a asigurat menținerea în Primera Division.

Cotidianul Marca a scris că Gică a luat hotărârea, dar nu a făcut-o încă publică, probabil din dorința de a-i face fericiți pe suporterii după următorul meci pe care albaștrii îl vor susține pe teren propriu, la 8 mai, în compania lui Real Sociedad, alt club față de care olteanul păstrează frumoase amintiri, fiind primul unde a evoluat în fotbalul spaniol, acum zece ani. Craioveanu și-a schimbat intențiile, copleșit de afecțiunea fanilor: „Când am văzut la meciul cu Levante 13.000 de oameni scandându-mi numele cu atâta dragoste, am avut pentru prima oară sentimentul că aș putea continua încă un an”. Dar un cuvânt important îl are și soția sa, Gemma, care i-a spus că nu ar trebui să se retragă,

că mai poate evolua la un nivel apreciabil. De asemenea, președintele *Angel Torres*, cel care pregătise deja un post de director sportiv pentru Gică, și antrenorul *Quique Flores* au insistat zi de zi pe lângă optarul lui Getafe, sperând să audă răspunsul mult dorit: „Voi mai juca”. Craioveanu avertizează că anul viitor va fi mult mai greu, toată lumea știind de acum cine este și ce poate Getafe. În februarie el a împlinit 37 de ani, ceea ce înseamnă că, dacă va pune capăt carierei în vara lui 2006, va spune adio fotbalului la vârsta de 38 de ani. „Qatar, cu petrodolarii și căldura sa binefăcătoare oaselor lui Gică mai poate aștepta. Dacă va mai fi vreodată” – încheie cotidianul Marca.

ROMÂNIA

Luni 9 mai

6.00 Jurnalul TVR 6.45 Agenția 2 fără un sfert 8.20 Cinci minute de cultură 9.00 Surprize, surprize (R) 11.30 Teleenciclopedia 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 pro patrua 16.30 Kronica 15.55 Sănătate pentru toți 16.30 Serial. Portul miracolelor 17.25 Știrea zilei 17.50 Eurovision 2005 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Iartă-mă! 20.45 Ochiul magic 21.30 Serial. Burlacii 22.00 Jurnalul TVR 22.30 Nocturne 23.30 Film. Fantezii pe Internet 1.00 Jurnalul TVR.

Marți 10 mai

6.00 Jurnalul TVR 6.45 Agenția 2 fără un sfert 8.20 Cinci minute de cultură 9.00 Nocturne (R) 9.00 Portul miracolelor (R) 10.50 Împreună de Sfintele Paști (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Alege viața! 14.30 Cultura eco (R) 15.00 Kronica. Emisiune în limba maghiară 15.55 Vile și palate celebre 16.30 Serial. Portul miracolelor 17.30 Știrea zilei 17.50 Eurovision 2005 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Profesori de milioane 20.30 Cultura eco 21.00 Vorbe despre fapte 22.00 Jurnalul TVR 22.30 Reconstituire... la secundă 23.30 Film. Cine se ascunde în spatele măștii? 1.50 Cinci minute de cultură. 2.00 Jurnalul TVR (R).

Miercuri 11 mai

6.00 Jurnalul TVR 6.45 Agenția 2 fără un sfert 8.20 Cinci minute de cultură 9.00 Avanzpremiera 9.10 Serial. Ofițer Karen 10.00 Serial (R) Portul miracolelor 11.00 Stele...de 5 stele (R) 12.00 Sănătate pentru toți! (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Oameni ca noi 14.30 ...Sed Lex! 15.00 Convițuiri 15.55 Vile și palate celebre 16.30 Serial. Portul miracolelor 17.30 Știrea zilei 17.50 Eurovision 2005 18.00 Jurnalul TVR 19.10 Fotbal: Dinamo-Farul 21.15 Vorbe despre fapte 22.00 Jurnalul TVR 22.30 Serial. Crime perfecte 0.45 Cinci minute de cultură 0.55 Jurnalul TVR (R).

Joi 12 mai

6.00 Jurnalul TVR 6.45 Agenția 2 fără un sfert 8.20 Cinci minute de cultură 9.00 Avanzpremiera 9.10 Serial. Ofițer Karen 10.00 Serial (R) Portul miracolelor 11.00 O vedetă populară (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Dincolo de hartă (R) 14.30 Akzente 15.55 Vile și palate celebre 16.30 Serial. Portul miracolelor 17.30 Știrea zilei 17.50 Tragerile Joker și Loto 5/40 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Teledinamoteca: Lucreția Borgia 21.10 Vorbe despre fapte 22.00 Jurnalul TVR 22.30 Marcă înregistrată 23.00 Film. Izvorul galben 1.00 Cinci minute de cultură.

Vineri 13 mai

6.00 Jurnalul TVR 6.45 Agenția 2 fără un sfert 8.20 Cinci minute de cultură 9.00 Avanzpremiera 9.10 Serial. Ofițer Karen 10.00 Serial (R) Portul miracolelor 11.00 Garatant 100% (R) 12.00 Vile și palate celebre 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Tribuna partidelor parlamentare 14.30 România politică 15.00 Film. Cât ești de frumoasă! 16.35 Interes general 17.25 Știrea zilei 17.50 Eurovision 2005 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Stele de 5 stele 20.15 Școala vedetelor 21.30 Serial. Burlacii 22.00 Jurnalul TVR 22.30 Film. Beatles – tinerete zbuciumată 1.15 Cinci minute de cultură.

Sâmbătă 14 mai

6.00 Ceasul deșteptător 7.30 Desene animate 8.30 Jurnalul TVR 8.45 Avanzpremiera 9.00 Portativul piticilor 10.00 Armonii în natură 12.30 Michael Bolton în România 11.00 Marcă înregistrată (R) 11.50 Orizont 2007 12.45 Jurnalul TVR 13.15 Lumea-n care trăim 14.00 Travelling circular **15.00 Cu Irina la cafea** 15.50 Avanzpremiera 16.00 Cu Irina la cafea (II) 16.30 Dincolo de hartă 17.00 Teleenciclopedia 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Surprize, surprize 20.10 Avanzpremiera 20.20 Surprize, surprize 21.10 Surprize la puterea 99 21.20 Surprize, surprize 22.00 Jurnalul TVR 22.15 Taverna 23.45 Film. Societatea Vigilance

Irina Schrotter în „Cu Irina la cafea”

Duminică 15 mai

6.00 Universul credinței 7.30 Desene animate 8.30 Jurnalul TVR 8.45 Debut 50 plus 9.45 Ulița spre Europa 9.55 Eurovision 2005 11.00 Viața satului 12.00 Agenda politică 13.00 Jurnalul TVR 13.15 Supermarket de divertisment 15.00 Eurovision 2005 16.00 Tezaur folcloric 17.50 Tragerile Loto 6/49 și noroc 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Minutul 91. 19.15 Fotbal. Dinamo-Rapid 22.00 Jurnalul TVR 22.15 Garatant 100%

TVR

Luni 9 mai

7.00 Zestrea românilor. Documentar 8.00 Poftă bună (R)! 8.30 Atenție se cântă! (R) 9.35 Arca lui Noe 10.00 Magazin IT 10.30 Cinci minute de cultură 10.45 Serial. Pasiuni 11.35 Mistere ale medicinei (R) 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Micii savanți 14.00 Împreună în Europa 15.00 Zona de conflict 15.30 Cinci minute de cultură 15.45 Jurnalul TVR 16.15 Hochei pe gheață 18.15 Fotbal în sală 19.30 Monștrii sacri 20.00 Neuitatele personajelor 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnalul Euronews pentru România 21.15 Film. Răzbu-narea 23.15 Serial. Agenția.

Marți 10 mai

7.30 Revista presei Agenția de plasare (R) 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Cinci minute de cultură 10.45 Serial. Pasiuni 11.45 Serial (R) Nemuritoarea 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Micii savanți 14.00 Împreună în Europa 15.00 Tribuna partidelor parlamentare 15.30 Cinci minute de cultură 15.45 Jurnalul TVR 16.00 Serial. Rebelii 17.00 Jurnalul Euronews pentru România 17.15 Cinci minute de cultură 17.30 Mărturie 18.00 Serial. Soția lui Lorenzo 19.00 Serial. Dragul de Raymond 19.30 Mistere și mituri ale secolul al XX-lea 20.00 Lumea de aproape 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnalul Euronews pentru România 21.15 Film. Cămină nemotivată 23.00 Serial Stargate 1.30 Film. Prințul Pacificului.

Miercuri 11 mai

7.30 Revista presei 8.10 Serial (R) Rebelii 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Cinci minute de cultură 10.45 Serial. Pasiuni 11.45 Serial (R) Stargate 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Micii savanți 14.00 Împreună în Europa 15.00 Zona de conflict 15.30 Cinci minute de cultură 16.00 Serial. Rebelii 17.00 Jurnalul Euronews pentru România 17.15 Cinci minute de cultură 17.30 Minorități sub trei dictaturi 18.00 Serial. Soția lui Lorenzo 19.00 Serial. Dragul de Raymond 19.30 Cirque du Soleil – Focul lăuntric 20.00 Omul între soft și moft 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnalul Euronews pentru România 21.15 Film. Te voi salva 23.00 Serial (R) Colecționarul de suflute 0.50 Serial (R) Dragul de Raymond.

Joi 12 mai

7.30 Revista presei 8.10 Serial (R) Rebelii 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Cinci minute de cultură 10.45 Serial. Pasiuni 11.45 Serial (R) Verdict: Cămină 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Micii savanți 14.00 Împreună în Europa 15.00 Tribuna partidelor parlamentare 15.30 Cinci minute de cultură 15.45 Jurnalul TVR 16.15 Hochei pe gheață 19.00 Serial. Dragul de Raymond 19.30 Averi fabuloase 20.00 Bugetul mei 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnalul Euronews pentru România 21.15 Film. Orgolii 23.00 Serial. A fost odată un hoț 23.50 Hochei pe gheață 1.30 Film. Bella Mafia.

Vineri 13 mai

7.30 Revista presei 8.00 Coolmea distracției 9.00 Tonomatul DP 2 10.30 Cinci minute de cultură 10.45 Serial. Pasiuni 11.40 Serial. Cum se judecă în Queens 13.00 Desene animate 13.30 Serial. Micii savanți 14.00 Împreună în Europa 15.00 Lecția de privit 15.30 Cinci minute de cultură 15.45 Jurnalul TVR 16.00 Serial. Rebelii 17.00 Jurnalul Euronews pentru România 17.15 Cinci minute de cultură 17.30 Auto Club 18.00 Serial. Soția lui Lorenzo 19.00 Serial. Dragul de Raymond 19.30 Povestiri incredibile 20.30 Jurnalul TVR 20.45 Jurnalul Euronews pentru România 21.15 D'ale lui Mitică 22.15 Serial. Umbrele întinericului 23.05 Gale TVR 2.

Sâmbătă 14 mai

7.30 Fantomele Dunării (R) 8.00 Buburuze și alte Găze 8.30 Steluțe pentru Europa 9.00 Universul cunoașterii 9.30 Oala sub presiune 11.00 Televiziunea, dragostea mea 12.00 Agenția de plasare 13.00 Serial. Miracole 14.00 Via Sacra 15.00 Baschet (R) 15.45 Jurnalul TVR 16.00 Fotbal: Sportul Studențesc-FCM Bacău 18.00 Secrete străbune 19.00 Serial. Dragul de Raymond 19.30 Serial. Amy 20.15 Hochei pe Gheață 22.45 Serial. Doctorii.

Duminică 15 mai

7.30 Medalion folcloric 8.00 Ferma 9.00 Pescar hoinar 10.30 Arca lui Noe H...ora Prichindeilor 11.00 Două roți 11.30 Magazin IT 12.00 Atenție, se cântă! 13.00 Casa mea 13.30 Poftă bună! 14.00 Piersic Show 15.00 Serial. Lois și Clark – noile aventuri ale lui Superman 15.45 Jurnalul TVR 16.00 Serial. Verdict: Cămină 17.00 Serial. Farmece 18.00 Mistere ale medicinei 19.00 Atlas (R) 19.30 Coolmea distracției 20.30 Jurnalul TVR 20.15 Hochei pe Gheață. Finala 22.45 Serial. Lege și ordine 23.45 Agenția de plasare (R) 0.45 Remix-Rock Forum 1.45 Serial (R) Nemuritoarea.

ÎN LIMBA MATERNĂ

emisiune radiofonică în limba română

9 MAI, LUNI (Adam Bauer)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.00: Montaj de muzică populară 11.30: Buletin informativ, date meteo 11.40: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Încheiere

10 MAI, MARȚI (Iulia Kaupert)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.40: Evenimente calendaristice 10.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30: Buletin informativ, date meteo 11.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

11 MAI, MIERCURI (Petru Cîmpian)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Sport – rubrica lui Adam Bauer 11.53: Avanzpremiera „Ecranul Nostru” 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

12 MAI, JOI (Iulia Kaupert)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 11.00: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.20: Nota săptămânii de Edda Illyés 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.45: O șansă istorică: Uniunea Europeană 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

13 MAI, VINERI (Ana Hoțopan)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Revista presei „Foaia românească” 10.55: Avanzpremiera „Ecranul Nostru” 11.00: Magazinul „De la 14 la 18 – liceenii” 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

14 MAI, SÂMBĂȚĂ (Adam Bauer)

14.30: Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 14.45: Party Time – magazin de muzică ușoară 15.00: „Pe undele Europei” – magazin euroregional 15.58: Încheiere

15 MAI, DUMINICĂ (Adam Bauer)

14.30: Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40–15.30: Retrospectiva săptămânii (spicuiri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 15.30: Emisiune religioasă ortodoxă 15.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

În fiecare seară, între orele 19.00–19.30 se prezintă emisiunea românească, difuzată pe țară. Sumarul acesteia este compus din actualitățile zilei și reportaje, interviuri din viața comunității noastre, respectiv relatări din viața școlilor românești.

Emisiunea de seară, difuzată pe țară, în afară de frecvențele de 66,29 MHz și 66,14 MHz, poate fi ascultată și pe undele occidentale, pe frecvențele locale ale studiourilor regionale.

Radio Calypso, Budapesta 873 kHz, Radio Debrețin 91,4 MHz, Radio Seghedin 93,1 MHz

Ecranul nostru

11 mai 2005 (mtv ora 13.28)

Reluare: 12 mai 2005 (m2 ora 14.27)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

Emisiunea în Limba Română a Televiziunii Maghiare va prezenta două subiecte legate de arta plastică. Vă vom călăuzi la expoziția lui Ștefan Oroian, care a avut loc recent la Mezőtúr, și vă vom oferi un montaj despre expoziția lansată în Vinerea Mare, în sediul din Julia al Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria, în cadrul căreia 19 studenți ai Facultății de Artă din Timișoara, printre care și julanca Irina Pui, și-au prezentat lucrările cu temă legată de Paști. Cel de-al treilea material va avea ca temă cursurile de limbă română, care se desfășoară la Budapesta.

Realizator: Tiberiu Boca

PROGRAMUL TVR TIMIȘOARA

Interval orar 16.00-18.00. pe frecvența TVR2

Luni, 9 mai 2005

16.00–16.55 Teleaudiența – Solidaritate umană și rația autorităților la tragedia din vestul țării 16.55–17.00 Vorbiți corect 17.00–17.30 Universul culturii 17.30–18.00 Știri regionale.

Marți, 10 mai 2005

16.00–16.30 Cronica germană (emisiune în lb. germană) 16.30–17.00 Calea Europei 2007 17.00–17.30 De la om la om – Deschiderea Centrului de Afaceri Timișoara 17.30–18.00 Știri regionale.

Miercuri, 11 mai 2005

16.00–16.30 Panoramic sud-vest 16.30–17.30 Viața la țară 17.30–18.00 Știri regionale.

Joi, 12 mai 2005

16.00–16.30 Concert pentru ajutorarea victimelor inundațiilor 17.30–18.00 Știri regionale.

Vineri, 13 mai 2005

16.00–16.30 Ritm show 16.30–17.30 Cu noi în familie 17.30–18.00 Știri regionale.

Sâmbătă, 14 mai 2005

16.00–16.45 Fotbal – Divizia A – Prima repriză 16.45–17.00 În prelungiri 17.00–17.45 Fotbal – Divizia A – Repriza a II-a 17.45–18.00 În prelungiri.

Duminică, 15 mai 2005

16.00–17.15 Cântecul de acasă 17.15–17.45 Magazin duminical 17.45–18.00 Dialog spiritual.

DEX online

Dicționare ale limbii române

www.dexonline.ro

Emisiunea în limba română
24 de ore din 24
pe www.rrr.ro

UMOR

Linkuri utile:

www.foaia.hu
www.romanul.hu
www.balcescu.sulinet.hu
www.ziare.com
www.astazi.ro
www.startpage.ro
www.ici.ro/romania/indexrom.html

Copiii și Biserica

Slujba Prohodului
la Apateu

Cu apropierea marilor sărbători din cursul anului, pe lângă participarea la pregătirile de acasă, copiii se duc și la sfintele slujbe, pentru a se împărtăși pe deplin de bucuria adusă de praznice. Odată cu apropierea Sfințelor Paști, din Săptămâna Patimilor, copiii au venit alături de părinții lor la biserică, pentru a participa la slujbele în cadrul cărora s-au evocat patimile și moartea Mântuitorului Hristos, șișur lor culminând cu frumoasa slujbă a Învierii Domnului.

În aceste zile, alături de cei vârstnici, ei s-au și împărtășit cu Sfântul Trup și Sânge al Mântuitorului. I-au ajutat pe preoții parohi ducând prapori, icoane sau Sfânta Cruce la înconjurarea bisericii, din Vinerea Patimilor și de la Slujba Învierii, în cadrul Sfințelor Liturghii rostind rugăciunea „Tatăl nostru” sau Simbolul Credinței. La sfârșitul Sfinței Liturghii de Paște, unii dintre ei au prezentat un mic program de cântece și poezii, aducând în felul acesta Tatălui ceresc darul cel curat al inimii lor. T. Iova

Program de Paști
în Catedrala Sf. Nicolae

Împărtășirea copiilor
în Săptămâna Patimilor la Micherechi

FOAIA
românească
6 MAI 2005
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacțional: Toma Iova, Rita Păcșas, Ștefan Crăsta. Tehnoredactare computerizată: Ștefan Mihailov. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@axelero.hu, foaia@freemail.hu Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Mozi Nyomda Bt. 5600 Bichișciaba, str. Luther nr. 5/B. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Csongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2005: 3 luni 912 forinți; 6 luni 1824 forinți; 1 an 3648 forinți. Apariția săptămânalului este asigurată de Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”. A hetilap megjelenését a „Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségért” Közalapítvány biztosítja.